The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע גיט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XIX No 7813 | Tuesday, March 8th, 1932 | יום ג׳, ל׳ אדר א׳, פרשה פקודי, תרצ״ב. | טאראנטא, דינסטאג דער 8־טער מערץ, 1932. | PRICE THREE CENTS

PUBLIC LIBRARY MAR 10 1932 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

מרס. לינדבערג איז אויפ'ן שוועל פון צוזאמענברוך; סאטראז באפרייט

עלטערען פון געקידנעפטען קינד גיבען אויף אלע האפנונגען צו געפינען זייער בייבי. — לייגען נאך שוואכע האפנונגען אויף אונטערוועלט־פארמיטלער. — לינדבערגס באקומען נאך א בריעף מיט א פאדערונג פון א האלבען מיליאן אויסלייז־געלט. — מען גלויבט אבער אז עס איז די ארבייט פון א „קרענק״.

נוארק, מערץ 7.

הענרי (הער) דזשאנסאן, דער מאטראז און געליעבטער פון לינדבערג'ס דינסט־מיידעל, וועלכער איז לעצטען פרייטאג פארהאלטען געווארען אויפ'ן חשד אז ער האט געהאט א האנט אין דער קידנעפינג פון לינדבערג'ס בייבי, איז היינט באפרייט געווארען, נאכדעם ווי עס איז באשטעטיגט געווארען, אז ער וויסט ווירקליך ניט פון עפעס צו זאגען.

עלמירא, נ. י., מערץ 7.

א בריעף וואס איז איבערגעגעבען געווארען אין היגען פאסט־אפיס און איז אדרעסירט צו קאלאנעל און מרס. לינדבערג לויטעט, אז דאס קינד וועט אומגעקעהרט ווערען צו זיי היינט 7.30 אווענט, אין דער שטאדט מאנספיעלד, פענסילווייניא, אויב די לינדבערגס וועלען באצאהלען א האלבען מיליאן דאלאר.

די פאליציי גלויבט אז דאס איז די ארבייט פון א „קרענק״.

האפוועל, נ. דזש., מערץ 7.

מרס. לינדבערג, די מוטער פונ'ם געקידנעפטען קינד, געפינט זיך אויפ'ן שוועל פון צוזאמענברוך, נאך דעם ווי 7 טעג פון האפנונגען זענען פאריבער און איהר קינד איז נאך אלץ ניט געפונען געווארען.

די האפנונג וואס האט כסדר געהערשט צווישען די לינדבערגס איז שוין אינגאנצען פארשוואונדען. דאס איינציגע וואס די לינדבערגס האפען נאך איז, אז דער אונטערוועלט־העלד סאלוואטאר ספיטאלע, זאל אפשר קענען עפעס אויפטאן.

טרענטאן, נ. דזש., מערץ 7.

גאווערנאר א. הערי מור, פון ניו דזשוירזי, האט היינט דערקלעהרט, אז ער קען גאר ניט צוזאגען די קידנעפערס דאס זיי וועלען ניט באשטראפט ווערען פאר זייער פארברעכען.

„דאס איז ניט אין מיינע הענט צו טאן״. האט ער דערקלעהרט.

האפוועל, נ. דזש., מערץ 7.

קעפטען דזש. פ. לעמב, פון דער סטייט פאליס האט היינט באקאנטגעמאכט, אז זינט לינדבערג'ס בייבי איז געקידנעפט געווארען איז נאך אבסאלוט גאר ניט געהערט געווארען פון די קידנעפערס דירעקט, און די פריהערדיגע קלאנגען דאס זיי האבען פארלאנגט 50 טויזענט דאלאר אויסלייז־געלט, זענען אבסאלוט פאלש.

די דאזיגע דערקלעהרונג איז געמאכט געווארען צו דער אלגעמיינער איבערראשונג, ווייל ביז איצט איז מען געווען זיכער אז 50 טויזענט דאלאר איז דורך די קידנעפערס פארלאנגט געווארען.

וואשינגטאן, מערץ 7.

די געריכטליכע קאמיטע פון סענאט האט היינט אפגעלייגט אויף אן אונבאשטימטער צייט דעם ביל, צו מאכען קידנעפינג אלס א פארברעכען פאר וועלכען טויט זאל זיין די איינציגע שטראף.

מען גלויבט, אז די אורזאך פארוואס דער ביל איז אפגעלייגט געווארען, איז כדי דורך דעם זאל ניט ארויסקומען קיין שאדען צו לינדבערג'ס בייבי.

שיקאגא, מערץ 7.

דער היגער פאליציי־ליוטענאנט וויליאם קוזאק, וועלכער האט זיך נאר־וואס צוריקגעקעהרט פון טרענטאן, ניו דזשורזי, וואו ער האט אונטערזוכט די איינצעלהייטען פון דער קידנעפינג אפערע, האט אויסגעדריקט זיין מיינונג, אז פיער מענער און צוויי פרויען, וועלכע זענען מיטגלידער פון א שיקאגאר גענג, האבען דורכגעפיהרט די קידנעפינג.

איינער פון די מענער און איינע פון די פרויען פון די קידנעפערס זענען שוין דערקענט געווארען, האט ער געזאגט.

ער האט אויסגעדריקט זיין זיכערהייט, אז די קידנעפערס וועלען די בייבי ניט טויטען.

פיטסבורג, מערץ 7.

קאמישאנער עדווארד פ. מולרוני, דער הויפט פון דער ניו יארקער פאליציי, האט דערקלעהרט, אז ער איז זיכער דאס די „קידנעפינג״ איז געווען אן „אינסאיד דזשאב״. דאס הייסט, אז עמיצער אין הויז, האט געהאלפען אין דער ארבייט.

ארבייטסלאזע מאכען א רייאט ביי פארד'ס פאבריק; דריי דערשאסען פיעלע פארוואונדעט

דעטראיט, מערץ 7.

אין אן ארבייטסלאזען רייאט וואס האט היינט אויסגעבראכען ארום די הויפט טויערען פון הענרי פארד'ס ריווער רודזש פלענט, זענען דריי ארבייטסלאזע (קאמוניסטען) דערשאסען געווארען אויף טויט, און איבער צוויי צעהנדליג זענען פארוואונדעט געווארען.

צווישען די פארוואונדעטע זענען פאראן פיער פאליסלייט, 16 ציווילע בירגער און איין צייטונגס־פאטאגראפער, מיט'ן נאמען דזשאהן קאלינס.

איבער דריי טויזענט פערזאן האבען זיך פארזאמעלט ביים אריינגאנג צו דער פארד פאבריק און האבען געמאכט א פארזוך צו דורכברעכען די דראט־„פענסעס״ און אריינקומען אין פלענט. די ארבייטסלאזע זענען געווען שרעקליך דערצארענט, און ווען באאמטע פון דער פארד פאבריק, האבען געוואלט פארצוימען פאר זיי דעם וועג, האבען זיי פארלוירען דאס געדולד און האבען זיך אנגעהויבען בונטעווען.

די פאליציי האט זיך דאן באנוצט מיט „גאז־באמבעס, און פייערלייט זענען ארויסגערופען געווארען מיט וואסער־קישקעס וועלכע האבען געגאסען וואסער אויף די ארבייטסלאזע טראץ דער ביטערער קעלט, און ווען דאס אלעס האט ניט געהאלפען זענען ארויסגערופען געווארען „טרופס״ (סאלדאטען) פון פארט וועין.

לויט ווי עס ווערט איבערגעגעבען האבען די קאמוניסטען אויסגעפלאנעוועט די דעמאנסטראציע צו דער פארד פאבריק, נאך מיט א טאג פריהער. די פאליציי האט זיך וועגען דעם דערוואוסט און האט זיך צוגעגרייט צו באגעגענען די דעמאנסטראנטען.

בריאן, פראנקרייכס גרויסער שטאטסמאן, טויט

ער איז נעכטען געשט[illegible] פאריז אין עלטער פון 69 יאהר. — האט ני[illegible] אז ער וועט שטארבען. — וועט קריגען א[illegible]לקס לויה. — האט געליטען פון א שוואך הא[illegible]

פאריז, מערץ 7.

אין עלטער פון 69 יאהר איז דא היינט געשטארבען איינער פון די אנגעזעהענסטע פערזענליכקייטען פון דער פאליטישער וועלט און איינער פון די גרעסטע שטאטסלייט פון פראנקרייך, אריסטיד בריאן, וועלכער האט, מיט עטליכע מאנאטען צוריק, זיך צוריקגעצויגען פון עפענטליכען לעבען צוליעב זיין שוואכען געזונט.

בריאן איז פארבליבען מיט זיין טיטול אלס דער פיהרענדער גייסט פון אל־וועלטליכען שלום, ווארים ער איז געווען דער גרעסטער פארטיידיגער פון אינטערנאציאנאלען און פערמאנענטען פרידען.

דער ערשטער צו קומען צו זיין טויטען־בעט איז געווען דער פרעזידענט פון פראנקרייך, פאול דומער.

זיין לויה וועט פארקומען פרייטאג אדער שבת. ער וועט ווארשיינליך באקומען א נאציאנאלע לויה און דער קערפער וועט ליגען „אין סטייט״ אין „קווי ד'ארסי״.

בריאן האט הפנים ניט געגלויבט אז זיין טויט איז אזוי נאהענט, ווארים טראץ דער שטרענגער ווארנונג פון זיינע דאקטוירים האט ער פארלאנגט צו אריינטרעטען צוריק אין עפענטליכען לעבען, און ער האט לעצטענס אפילו אפגעהאלטען א צאהל קאנפערענצען מיט פרעמיער טארדיו און אנדערע פאליטיקער.

א גענויען איבערבליק איבער דער פערזאן בריאן וועט דער לעזער היינט געפינען אויף אן אנדער זייט פון היינטיגען „זשורנאל״.

בערלין, מערץ 7.

קאנצלער ברינינג האט דערקלעהרט, אז בריאן איז געווען איינער פון די גרעסטע פאליטישע פיגורען פון אונזער צייט, אזוי שנעל ווי ער האט זיך דערוואוסט וועגען בריאנ'ס טויט. „דאס דייטשע פאלק וועט שטענדיג עהרען זיין נאמען אלס פרידען־זוכער צווישען דייטשלאנד און פראנקרייך״. האט ער געזאגט.

לאנדאן, מערץ 7.

דער ענגלישער קעניג האט צוגעשיקט א סימפאטיע־מעסעדזש צום פראנצויזישען פאלק אויפ'ן פארלוסט פון איהר באליבטען זוהן.

געריכטליכע אונטערזוכונג וועגען סהלה און ועד-העיר, אפגעלייגט

די געריכטליכע אונטערזוכונג וועגען בשר־כשר וואס האט נעכטען געזאלט אנגעהויבען ווערען איז אפגעלייגט געווארען ביז נעקסטען מאנטאג, צוליעב דעם ווייל דער ריכטער וועלכער איז באשטימט געווארען צו דורכפיהרען די אונטערזוכונג ליגט איצט אין בעט קראנק, ליידענדיג פון א קאלד.

דער ריכטער איז דזשאדזש טאיטלער.

די אונטערזוכונג איז, ווי באקאנט, פאראָרדענט געווארען פון סיטי־קאונסיל, נאכדעם ווי באשולדיגונגען זענען געמאכט געווארען פון ועד־העיר געגען דער קהלה, אז די לעצטע קערפערשאפט איז א „קאמביין״, און אז קיינע אנדערע בוטשערס ווערען ניט צוגעלאזען צו שעכטען אין דער שטאדטישער שלאכט־הויז, סיידען די קהלה דערלויבט.

אנדערע באשולדיגונגען געגען דער קהלה זענען אויך געמאכט געווארען, און אין פארבינדונג מיט די דאזיגע באשולדיגונגען איז די געריכטליכע אונטערזוכונג באשטימט געווארען.

קאלאניעס ארום חיפה וועלען בעהיט ווערען אויף ווייטער

ירושלים, מערץ 7, (איטא).

א מערדערישער איבערפאל איז נעכטען געמאכט געווארען אויף שמואל גוטערמאן־האף, פון כפר חסידים.

דריי מאל האבען די מערדער אין איהם אויסגעשאסען, און ער איז געבליבען טויט אויפ'ן פלאץ. די מערדער האט מען ניט געכאפט.

שמואל איז געקומען פון ווארשא. ער איז אלט געווען 28 יאהר. די לויה איז נעכטען פארגעקומען אין חיפה.

ספעציעלע וועכטער אפטיילונגען מיט דער קא־אפעראציע פון די אידישע איינוואוינער וועלען אויף ווייטער באוואכען אלע ארומיגע קאלאניעס פון חיפה'ר געגענט, אזוי האט דער דיסטריקט פאליס־קאמענדאנט, ספאיסער, היינט פרי געלאזט וויסען דער אידישער אגענטור, אין פארבינדונג מיט'ן גוטערמאן מארד.

ספאיסער האט אויך באשטימט די בעסטע דעטעקטיווס צו אונטערזוכען דעם פארברעכען וועלכער איז באגאנגען געווארען אין כפר חסידים, און וואס עס זענען געווען די אומשטענדען.

דייטשע אידען אפעלירען צו אמעריקאנער אידענטום צו העלפען פארמיידען פאגראמען

בערלין, מערץ 7, (איטא).

די אמעריקאנער אידישע צענטראל ארגאניזאציעס זענען היינט אויפגעפאדערט געווארען דורך דייטשיש־אידישע פיהרער, צו נעהמען א האנט אין דער דייטשער סיטואציע, כדי צו פארהיטען פון דער וואקסענדער געפאהר פון ווירקליכע פאגראמען.

„בלויז די שנעלע און באלדיגע אריינמישונג פון וואשינגטאן (דער אמעריקאנער רעגירונג), וועלכעס זאל געפינען אן אפקלאנג איבער דער גאנצער וועלט, קאן ראטעווען דאס דייטשע אידענטום פון פאגראמען, וועלכע וועלען אנדערש, זיין אונפארמיידליך״, האבען פראמינענטע אידישע פיהרער אין דייטשלאנד דערקלעהרט דער אידישער טעלעגראפען אגענטור.

„די היטלעריסטען זענען איצט שטיל, אבער דאס איז א שטילקייט פון ערב א שטורם, וועלכער וועט קומען אין דער ערגסטער פארמע פאר אידען, סיידען די „נאצים״ וועלען קריגען צו וויסען פון דער וועלט, אז עס וועט ניט טאלערירט ווערען צו פארניכטען די אידען״ האבען זיי דערקלעהרט.

א ממשות'דיגע און פראקטישע שטעלונג פון וואשינגטאן וועט אויך שטארק באאיינפלוסען מוסאליני'ן, איז דא דערקלעהרט געווארען, פון וועמען די „נאצים״, הייסט עס, קריגען שטיצע, און מיט וועמענ'ס מיינונג זיי רעכענען זיך זעהר שטארק.

א צאהל וואהל־פלאקארדען, מיט וועלכע די „נאצים״ האבען היינט פארפליצט בערלין, דערמאנען היינט אויך גארניט וועגען די אידען, פונדעסטוועגען שטייגט דאך די אידישע אומרוהיגקייט, ווייל כאטש זיי לאזען אויס אינגאנצען די אידען־פראגע פון זייער וואהל־פראפאגאנדע, פארשטארקען אבער די „נאצים״ אין דער זעלבער צייט זייערע אנטי־אידישע אקטיוויטעטען אין די גאסען און סקולס, איבערהויפט אין די פראווינצשטעדט פון וואנען א סך אידען אנטלויפען, מורא האבענדיג פאר ערנסטע אונרוהען אין טאג פון די וואהלען.

הוסלאנד פרעהט זיך מיט גוטע גערעטעניש

מאסקווע, מערץ 7.

די מורא אין סאוויעט־רוסלאנד, אז די ווינטער „קראפס״ וועלען געשעדיגט ווערען פון שלעכטען וועטער איז היינט פארביטען געווארען מיט ענטוזיאזם און פרייד ווען עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז די גערעטעניש וועט זיין אן אויסגעצייכענטע. אין גאנץ רוסלאנד גרייט מען זיך שוין פאר דער פריהלינג זריעה.

דער מילדער יאנואר וועטער און דאס אפטע אייז־צושמעלצונג האט געשטעלט אין געפאהר די ווינטער ווייץ און אנדער תבואות. ווייל די לעצטע וואכען אין פעברואר איז אבער א סך שניי געפאלען און פרעסט האבען אויך אנגעהאלטען, האט זיך די לאגע פיעל געבעסערט.

אין רוסלאנד פרעהט מען זיך איצט באזונדערס מיט דער דאזיגער לאגע.

פילם קאמפאניעס אנגעקלאגט אין „קאמביין״ געפונען ניט שולדיג

די באשולדיגונג געגען א צאהל לאקאלע פילם־קאמפאניעס, דאס זיי האבען פארמירט א „קאמביין״ אינ'ם טרייד, מאנאפאליזירענדיג די אינדוסטריע פאר זיך געגען דעם קליינעם, פריוואטען מוווי־אייגענטימער, איז פון ריכטער נעראן היינט בטל געמאכט געווארען, ווען ער האט ארויסגעטראגען זיין דזשאדזשמענט געפינענדיג ניט שולדיג אלע באשולדיגטע.

צווישען די באשולדיגטע זענען פאראן נ. ל. נייטענסאן, סעמועל בלום, אוירווינג ס. פיין, פיימאוס פלעיערס קענעדיען קארפארייטשאן און 15 אנדערע פילם פירמעס, געגען וועלכע די קלאגע פון „קאמביין״ זענען געלייגט געווארען.

„איך בין געקומען צום שלוס״, האט דער ריכטער געזאגט, „אז עס האט ניט עקזיסטירט קיין „קאמביין״, און אז עס איז אויך ניט געווען אזא זאך ווי „פרייז פיקסינג״ (דאס קאנטראלירען די פרייזען).

„אפשר האבען איינציגע פריוואטע מאוווי־הייזער ניט באקומען אזוי שנעל די בילדער, אבער דאס איז, אין קיין פאל ניט גענוג ערנסט צו קענען געפינען די אנגעקלאגטע שולדיג אין „קאמביין״, האט ער דערקלעהרט.

ער האט געזאגט, אז די אנקלאגע האט ניט ארויסגעבראכט גענוג קיין באווייזע צו קענען בויען די באשולדיגונג.

יאפאן פארלאזט די פעלקער-ליגע ווייל זי איז גערעדעלט געווארען פאר דעם אנפאל אויף כינע; פרישע שלאכטען אויסגעבראכען

טאקיא, יאפאן, מערץ 7.

דער יאפאנעזישער פארטרעטער ביי דער פעלקער־ליגע, נאאטאקע סאטא, איז היינט אינסטרואירט געווארען פון דער יאפאנעזישער רעגירונג, צו מאכען אלע פארמעלע אראנזשמענטס פאר יאפאנ'ס צוריקציאונג פון דער פעלקער־ליגע אזוי שנעל ווי דער שאנכאי ענין וועט זיין געשליכטעט.

דער דאזיגער באשלוס איז פון דער יאפאנעזישער רעגירונג געמאכט געווארען נאך דער שבת'דיגער זיצונג פון דער פעלקער־ליגע, ביי וועלכער דעלעגאטען פון די קלענערע לענדער האבען אפען און ביטער אטאקירט יאפאן און פארטיידיגט כינע בנוגע דעם שאנכאי קאנפליקט.

יאפאן פאדערט איצט איינס פון די צוויי: אדער כינע זאל זיך צוריקציהען פון דער ליגע, אדער זי אליין וועט דאס טאן.

לויט דער קאנסטיטוציע פון דער פעלקער־ליגע דארף יאפאן געבען צוויי יאהר נאטיס, איידער זי ציהט זיך צוריק, אזוי אז קאנסטיטוציאנעל וועט יאפאן נאך פארבלייבען 2 יאהר מיט דער פעלקער־ליגע.

די פארטרעטער פון די קלענערע לענדער האבען געפאדערט, אז ניט נאר זאל די ליגע אויפנעהמען די פראגע וועגען יאפאנ'ס אנפאל אויף שאנכאי, נאר זי זאל אויך באטראכטען אויב יאפאן האט גע־האט א רעכט צו צונעהמען ביי כינע דאס לאנד מאנדזשוריע.

שאנכאי, מערץ 7.

א פרישע שלאכט ביי טעיטסאנג, 25 מייל פון שאנכאי, איז צוגעגרייט געווארען אויף היינט ביינאכט, נאכדעם ווי סיי די כינעזישע און סיי די יאפאנעזישע פראנטען זענען היינט פארשטארקט געווארען מיט פרישע כוחות.

די יאפאנעזישע ארמיי אין דעם געגענט פון שאנכאי באשטעהט איצט פון קרוב צו 70 טויזענט סאלדאטען.

שלאכטען צווישען כינעזישע און יאפאנעזישע סאלדאטען זענען היינט אויך פארגעקומען ארום די שטעדט האנגטו און ליוואהא. די יאפאנעזער האבען אבער געפונען א מעכטיגען כינעזישען ווידערשטאנד און זיי האבען געמוזט אפטרעטען צוריק.

מורא האבענדיג אז יאפאן האט אין זינען צו רוקען זיך טיפער אין לאנד, איז די כינעזישע רעגירונג אריבערגעפיהרט געווארען אין א דריטער שטאדט ווייט פון די שלאכט־פעלדער. די נייע הויפט־שטאדט הייסט סיאנפו.

די רעגירונגס־פיהרער האבען ארויסגעלאזען אן עפענטליכע שבועה צום לאנד, אז זיי זענען גרייט צו שטארבען צוזאמען מיט די העלדישע כינעזישע פארטיידיגער אויפ'ן פראנט.

איבער 20 פערזאן אומגעקומען אין אמעריקע פון קעלטען

ניו יארק, מערץ 7.

עטליכע און צוואנציג פערזאן זענען אומגעקומען אין אמעריקע אין פארלויף פון דעם „וויק־ענד״, ווען דער מילדער ווינטער איז פלוצלונג פארוואנדעלט געווארען אין א געפעהרליכען ווינטער מיט זאווערוכעס און שנייען וועלכע האבען פאראורזאכט פיעל מאטעריעלען שאדען אויך.

פינף גרעניץ־וועכטער אין אטלאנטיק־סיטי, זענען אומגעקומען ווען זייער שיפעל האט זיך איבערגעקעהרט בעת זיי האבען געזוכט צו ראטעווען אנדערע מענשען; אין וואשינגטאן זענען אומגעקומען פון קעלט און אייז־עקסידענטען 5 פערזאן; אין פרעדריק, מד., זענען אומגעקומען א יונגערמאן און א פרוי ווען זיי זענען געפונען געווארען פארפרוירען אויף טויט.

אידישע ביזנעסלייט משפט'ן זיך

סעמועל א. קאפלאן, דער אייגענטימער פון דער סי. א. קאפלאן ריידיא קארפארייטשאן, קאלעדזש סטריט, האט אנגעקלאגט הערי פישביין אויף 10 טויזענט דאלאר דערפאר וואס פישביין זאל האבען פארלוימדעט קאפלאנ'ען.

פישביין איז אויך א ראדיא־ביזנעסמאן, מיט א סטאר אויף קאלעדזש סט.

ביל צו געבען דיקטאטארישע מאכט פוילישען פרעזידענט, פארגעשלאגען

ווארשע, מערץ 7.

א ביל וועלכער וועט מאכען א סוף מיט דער אויטאריטעט פון פארלאמענט אין פוילען איז פארגעשלאגען געווארען אין סעים דורך פרעמיער אלעקסאנדער פריסטאר.

די אפאזיציע האט שוין אנגעהויבען א ביטערען קאמף געגען דעם דאזיגען ביל.

דער ביל גיט דעם פרעזידענט די פולע מאכט אין פארלויף פון דער צייט וואס דער פארלאמענט איז אויפגעלייזט, צו ארויסגעבען דעקרעטען וועלכע זאלען טראגען דעם זעלבען כאראקטער ווי געזעצען, בנוגע די עקאנאמישע און פינאנציעלע אנגעלעגענהייטען אין לאנד.

דער ביל וועט זיין אין קראפט, אויב ער וועט אנגענומען ווערען, ביז 1934.

עס איז כמעט ווי זיכער אז דער ביל וועט אנגענומען ווערען.

די אפאזיציע טענה'ט, אז מיט דעם דאזיגען ביל וועט דעם פרעזידענט געגעבען ווערען דיקטאטארישע מאכט און דער סעים וועט נויטיג זיין א קורצע צייט — בלויז איין מאל א יאהר, צו באשטימען דעם בודזשעט, — ווייטער וועט דער פרעזידענט טאן אלץ וואס איהם וועט זיך וועלען.

קריגט שווערע שטראף

הארווארד מוירי, 26 יאהר אלט, וועלכער האט זיך אליין מודה געווען אלס א שנאפס עקספארטער, איז פאר'משפט געווארען אויף פיער יאהר אין קינגסטאן פעניטענשערי דורך ריכטער רענטאן אין דזשענעראל סעשאנס קאורט.

ער האט אויף זיך אויך געהאט קלאגען פון גנבה.

אידיש אינגעל דערשאסען אין ווארשע ביי א קאמוניסטישען פאראד

ווארשע, מערץ 7, (איטא).

ווען פאליציי האט היינט געשאסען אויף א קאמוניסטישער דעמאנסטראציע אין דעם אידישען קווארטאל פון מילע גאס, אין וועלכער 150 פערזאן האבען זיך באטייליגט, איז דער 13 יאהריגער אידישער אינגעל לייב סאניק, געטויט געווארען אויפ'ן פלאץ, און דריי אנדערע זענען שווער פארוואונדעט געווארען.

די פארוואונדעטע זענען: יעקב ווייזענפעלד, 18 יאהר אלט; חנה שומאכער, 19 יאהר אלט, און טוביה לעווינג, 25 יאהר אלט.

משה רבינו איז געווען דער בעסטער געזונטהייט עקספערט

לאנדאן, מערץ 7, (איטא).

משה רבינו איז געווען דער ערשטער באאמטער פון פאלקס געזונטהייט, און זיינע געזונטהייט רעגולאציעס וועלכע ער האט ארויסגעגעבען צום פאלק זענען נאך ביז היינט ניט פארבעסערט געווארען, האט דערקלעהרט דר. הארווי סאוטגייט, דער היגער „מעדיקאל העלט אפיסער״.

די נייע טעלעפאן נומערען פון „אידישען זשורנאל״ זיינען: עדעלייד 7424 און עדעלייד 7425

אויפ'ן גליטשיגען וועג

א שפאנענדער ראמאן פון אידישען לעבען אויף דער זייט ים

געשריבען פון פארפאסער פון "אונטערוועלט"

מארק סארדעל

(נאכדרוקען פארבאטען.)

(פארזעצונג)

— וואס? — האט ער געשטאמעלט מיט א געלעהמטער צונג — א נייע לעבען? וואס מיינסטו עס? איך פארשטעה ניט א ווארט.

— א, איהר ווייסט וואס איך מיין, הערי... האט זי זיך ווידער געבעטען ביי איהם — איהר ווייסט, אז אויך דארט, אין קאבארעט, האב איך געזוכט צו בלייבען אנשטענדיג, און איך בין, א דאנק גאט, געבליבען אנשטענדיג.

— דא סאיז ווייל איך בין א דזשענטעלמאן — האט הערי געזאגט מיט א שכור קול און האט זיך א קלאפ געטאן מיט דער האנט איבער'ן הארץ.

— א, זייט עס איצט אויך, הערי... איך בעט אייך — האט סאניע זיך געצאפעלט מיט טרעהרען אין די אויגען — העלפט מיר צו געהן ווידער אויפ'ן גלייכען וועג.

הערי האט זיך אלץ געשאקעלט אויף די פיס.

— אויפ'ן גלייכען וועג, הא? — האט ער געמורמעלט — וואס הייסט פאר א מיידעל א גלייכער וועג? א מיידעל, ווי זי הויבט אן, מוז זי ענדיגען. א מיידעל איז ניט קיין בחור, יו נאו... א בחור קען אלע מאל ארוים טרוקען און ריין... פארשטעהסט? קיין זאך קלעפט זיך צו איהם ניט צו. איך קען היינט זיין דא און מארגען ביינאכט אין א קאבארעט. דו אבער, א מיידעל, נא...

— אבער איך בעט אייך, הערי... איך שווער אייך, אז איך מיין ערנסט דאס וואס איך זאג אייך. איך האב זיך ארויסגעריסען פון יענעם לעבען, ווייל איך האב געזעהן, אז דארט וועל איך פריהער אדער שפעטער פאלען אין אפגרונד... איך דאנק גאט וואס איך האב געהאט כח געהאט ארויסצורייסען זיך און ארויסצוראטעווען זיך אין צייט. בעט איך אייך... זייט א דזשענטעלמאן, הערי... —

— עט, ביזט א נאר, סאניע, — האט הערי געזאגט, אנגעהמענדיג זי ביי דער האנט — אזא מיידעל ווי דו געהערסט ניט אהער, צווישען די מענשען. אפילו איך געהער ניט אהער. דארט, אין סעם ארנאלד'ס קאבארעט, האב איך זיך אלע מאל געפיהלט בעסער. פאלג מיך, סאניע, גיב א שפיי אויף זיי און לאמיר ביידע אוועק. געדענקסט, דארט... אויף וועסלען עוועניו.

סאניע האט זיך אנגעהויבען רייסען פון זיינע הענט.

— ניין, ניין.... — האט זי זיך געצאפעלט — איך בעט אייך, לאזט מיך אפ.

אבער הערי האט איהרע פראטעסטען ניט געהערט. ער האט זי א ציה געטאן צו זיך און האט איהר א קוש געטאן אויף דער באק.

סאניע איז געווארען ווילד. זי האט ניט געוואוסט וואס עס טוט זיך מיט איהר. זי האט זיך ארויסגעריסען פון זיינע הענט, האט איהם אראפגעלאזט א הילכיגען פאטש אויף דער באק און האט זיך געלאזט לויפען צו דער טיר.

און דארט האט זי זיך באגעגענט מיט דייוו'ן, וועלכער האט שארף געקוקט אויף איהר.

סאניע איז געווארען אזוי ווי צורמישט ווען זי האט זיך אזוי נאהענט באגעגענט מיט דייוו'ס בליק. דערצו איז דער בליק פון זיינע אויגען געווען אזוי שארף און אזוי שניידענדיג, אזוי ווי ער וואלט געהאט א רעכט צו פרעגען זי וואס דאס מיינט, און וואס דאס אלץ באדייט. איהר פנים איז געווארען צונטער ווייס און איהרע אויגען האבען זיך אנגעפילט מיט טרעהרען, אבער לאנג האט זי דייוו'ס שארפען בליק ניט געקענט אויסהאלטען. זי האט ארונטערגעלאזט אן אונטערדריקטען זיפץ און האט שנעל פארשטעלט דעם פנים מיט ביידע הענט און איז אנטלאפען דורך דער טיר.

דאס אלץ האט געדויערט ניט מעהר ווי אן אויגענבליק, אבער דייוו'ן האט זיך אויסגעוויזען, אז עס האט געדויערט אן אייביגקייט.

הערי איז אויך געווען צומישט און אביסעל פארשעהמט פאר זיין פריינט. פאר דייוו'ן האט הערי זיך אלע מאל באריהמט, אז ער האט אלע מאל גרויס ערפאלג ביי פרויען; א מיידלאך לויפען איהם פשוט נאך און היינגען זיך איהם אויפ'ן האלז. און דא, מיט אמאל, אזא סקאנדאל. אזא בושה! ניט נאר וואס זי האט זיך ניט געלאזט א קוש טאן, סאניע, נאר זי האט איהם נאך דערלאנגט א פאטש אין פנים.

ער איז געווען שיכורלאך און האט זיך אביסעל געשאקעלט אויף די פיס. די רעכטע באק, אויף וועלכער עס האבען זיך געזעהן סמנים פון סאניע'ס קליינע פינגער, איז געווען רויט און צופלאמט, און די אנדערע איז געווען בלאס, מיט א בלוילינען קאליר. זיינע אויגען זענען איהם געווען פארגאסען און די פארטריקענטע ליפען האבען פונדעסטוועגען געפרובט שמייכלען.

— ווי געפעהלט דיר, הא? אזא אייגע!... — האט ער געווארטשעט פון צווישען די צייהן און האט געזוכט ביי וואס זיך אנצוהאלטען בדי ניט צו פאלען. — מיט אמאל דערקענט זי מיר שוין ניט. און לאזט מיך גאר ניט צו צו זיך... האסטו געהערט אזוינס!..

דייוו האט א קורצע ווייל געקוקט אויף איהם מיט ברענענדיגע אויגען און האט גאר ניט געזאגט. עפעס ווי ער וואלט געזוכט די נויטיגע ווערטער ווי אזוי אויסצוזידלען זיין פריינט פאר אזא אויפפיהרונג. ער האט זיך באמיהט צו זיין רוהיג און ניט צו מאכען קיין סקאנדאל ווען אזא פיינע געזעלשאפט געפינט זיך אין הויז. און ענדליך האט ער לאנגזאם צוגעגאנגען צו הערי'ן וועלכער האט זיך נאך אלץ געשאקעלט אויף זיינע פיס, און ארייננקוקענדיג איהם אין די אויגען, האט ער געזאגט קאלט און שארף.

— איך מוז דיר זאגען הערי, אז איך באוואונדער דיך, ווי שנעל דו מאכסט באקאנטשאפט מיט שעהנע מיידלאך.

— באקאנטשאפט? — האט הערי א קוק געטאן מיט פארוואונדערטע אויגען — וואס מיינסטו?

— אט דאס וואס איך זאג — האט דייוו געזאגט מיט אנטריסטונג — קומסט אין א הויז, צווישען פיינער געזעלשאפט, דערזעהסט א שעהן מיידעל, קלייבסט ניט איבער, באטראכטסט זיך ניט, און דו קריכסט גלייך צו איהר ווי א חזיר. פע, שעהמען דארפסטו זיך. איך וואלט אויף דיר קיינמאל אזא זאך ניט געגלויבט.

— שטעה, שטעה, ווארט אביסעל...

— האט הערי געענטפערט מיט א פאר'שכור'טער שטימע — דו ווייסט ניט וואס דו רעדסט, דייוו.

— און דו ווייסט ניט וואס די טוסט!

— האט דייוו געזאגט מיט כעס און האט זיך געוואלט אוועקקעהרען פון איהם.

— שטעה, ווארט אביסעל... — האט הערי איהם אנגעכאפט ביים ארבעל — וואס מיינסטו, וואס? איך קען זי ניט? זי איז דאך מיינע אן אלטע באקאנטע.

דייוו איז בלאס געווארען און האט געקוקט מיט ערשטוינונג אויף זיין פריינט.

— וואס, וואס האסטו געזאגט? — האט ער שנעל איבערגעפרעגט.

— אט דאס וואס איך זאג — האט הערי געענטפערט מיט א האלב געלעהמטער צונג — און אט דערפאר בין איך דאך אזוי אין כעס אזויף איהר! געהערט אזוינס! איך קען זי שוין העכער א יאהר! האב מיט איהר פארבראכט אין קאבארעטען, האב זי געפיהרט אהיים אין טעקסים, און קומט צו עפעס, פאטשט זי זיך גאר!...

דייוו איז געשטאנען מיט אן אפען מויל און מיט גרויסע אויגען און האט געהערט וואס זיין פריינט רעדט. ער האט זיך אבער ניט געקענט פארשטעלען, אז דאס וואס ער זאגט איז אמת. ווי קען דאס זיין? איז איהם אין דער מינוט דורכגעלאפען א געדאנק אין קאפ. אט די שעהנע, אט די קליינע, אט די אומשולדיג־אויסזעהענדע סאניע, איז שוין געווען אין קאבארעטען און געפאהרען אין טעקסים? הייסט עס, אז זי פארשטעלט זיך נאר פאר אזא אומשולדיג פייגעלע. דייוו האט זיך ניט געקענט גלויבען, אז אזא זאך קען זיין...

(ווייטערעס קומט)

חזן ראזענבלאט דער גרויסער גאסט אין טאראנטא

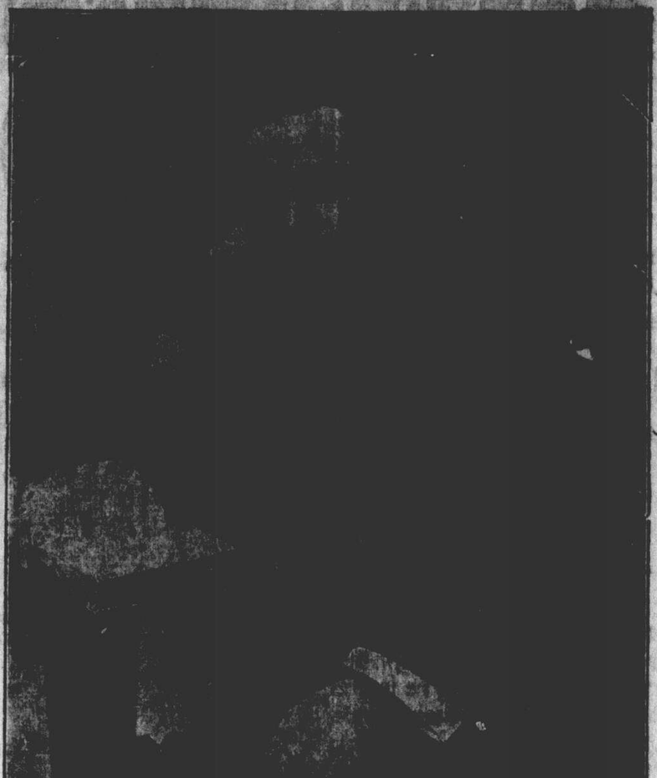

חזן יאסעלע ראזענבלאט, דער וועלט־בארימטער חזן, וועלכער קומט קיין טאראנטא היינטיגען שבת צו דאווענען אין דער אסטראווצער שוהל, ספעדיינע און סיסעל סטריט.

חזן ראזענבלאט ווערט, מיט רעכט, אנגערופען דער "קעניג פון די חזנים", און זיין קומען אהער האט דאריבער ארויסגערופען דעם גרעסטען אינטערעס צווישען די טאראנטאר אידען. צו דורכלאזען הערען חזן ראזענבלאט, וועט זיין אן אמת'ער גייסטיגער פארלוסט.

פארלאנגט

פארלאנגט אלעראליי הינטלאך. בעסטע פרייזען געצאהלט. טעלעפאן טריניטי J 3155.

767-3-6-8-10)

יונגערמאן, 38 יאהר אלט, זוכט אלערליי ארבייט. קען רעדען דייטש און סלאוויש. 32 סט. ענדריוס סטריט. — אנדריו הארארזשא.

904-3-10)

יונגערמאן זוכט ארבייט. קען דרייווען און אויך פיקסען טראקס און קארס. אויך קארפענטער ארבייט. ווילינג צו ארבייטען פאר ביליג. ווייווערלי 6568.

208-3-9)

יונגערמאן מיט א טאן טראק, זוכט ארבייט ביי עקספרעס דעליווערי, 60 סענט א שטונדע. לאמבארד 9571.

215)

פארלאנגט אן עקספיריענסד באי צו מענער קאסטאם ארבייט. בעטהער טיילארס לימיטעד, 205 ספעדיינע עוועניו.

213-3-9)

מיר באצאהלען בעסטע פרייזען פאר אלערליי הינטלאך. קינגסדייל 7104.

217-3-10)

א גוטע געלעגענהייט פאר מענער און יונגעלייט, וועלכע האבען אמביציע און ווילען מאכען א לעבען, ארויסצוגעהן מיט א גוט געהענדען ארטיקעל, וועלכער איז גאנגבאר פאר יעדען הויז. קיין אינוועסטמענט ניט נוטיג. פרעגען ביי אסאשיייטעד עלעקטריק דזשאבינג, — 20 וועלינגטאן סטריט, וועסט.

צו פארהענטען

צו פארענטען אדער פארקויפען 9 רומס, מארקהאם סטריט, אלע קאנוויניענס, בלאוער, גאראדזש. מעסיגער פרייז. טעלעפאן מעלראז 3253.

152-3-10)

צו פארענטען א 5 רומיגען אפארטמענט, אלע מאדערנע קאנוויניענס, דזשעניטאר סערווים, געז, סטאוו, עלעקטריק פיקסטשורס, ווינדע בליינדס. געפינישט דעקארייטינג דעם 10־טען מערץ. פרעגען אפארטמענט 2, 6 גאר סטריט נעבען קאלעדזש און קלינטאן.

173-3-6-8)

צו פארענטען פאר $25 א מאנאט, 2 ווינדעס סטאר, באהייצט. 201 דעלעווער עוו. קארנער בלור סטריט.

178-3-8)

צו פארענטען א שעהנע, גרויסע פארנישד פראנט רום. 499 מענינג עווע. מעלראוז 6013.

202-3-8)

צו פארענטען א סטאר מיט 2 אפארטמענטס, אדער דעם סטאר אליין, אין בעסטען לאקיישאן, איינגעטרייט פאר א בייקערי, מיט פיקסטשורס און אויוועז, אדער עני ביזנעס. ווייווערלי 3334.

218)

צו פארענטען אן 8 רומיגע הויז, 194 קראפארד סטריט, הארדוואוד פלארס, פיקסטשורס, בליינדס. 2 גאראדזשעס. פרעגען 149 דאנדעס וועסט. עלגין 6511.

212-3-13)

צו פארענטען א הויז פון 8 רומס, רענט $35. אלע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס, עלעקטריק פיקסטשורס, פארנעס. 895 דאנדעס סטריט וועסט. טעלעפאן טריניטי 6857.

214-3-8-10-13)

צו פארהענטען

צו פארקויפען א טאבעקא און סטיישאנערי סטאר, גוטע געלעגענהייט פאר'ן פאסענדער פערזאן. 450 קווין וועסט.

771)

צו פארקויפען, גראסערי סטאר מיט דעם בילדינג, 5 רומס. אלע קאנוויניענס, אין דעם אידישען געגענד.

א הויז, ביטרים, סאליד בריק, 8 רומס, אלע קאנוויניענס, מוז פארקויפט ווערען.

32 הונדערט, ליפינקאט, 6 רומס, הארדוואוד, פריש דעקארירט, קליינע קעש. טעלעפאן ווייווערלי 4968.

216)

איבערצוגעבען א פיש און טשיקען סטאר, 4 בראנזוויק עוו. נעבען קאלעדזש. זיכער א לעבען צו מאכען.

210-3-9)

עלעקטריק קאנטראקטארס

לייטינג און מאשינערי רעפיירס. גוטע ארבייט. טעלעפאן טריניטי 7863.

131-4-1)

אקאונטענט-בוקסיפער

12 יאהר עקספיריענסד, וועט פיהרען אייערע ביכער טייל־צייט, אדער אודיטען פאר מעסיגע פרייזען.

אינקאם טעקס רעטורנס פיילד.

א. א. נאלדענבערג

75 האמוואוד דרייוו

הילקרעסט 7504 W.

חפצ'ס "טארגסין" ארדערס אויף פסח ווערן טעלעגראפירט

[illegible]

חפצים שיפס קאנטאר

DOMINION TICKET OFFICE
143 QUEEN ST., WEST
ADELAIDE 5971

קאנגא מעדיצינען

ליידט איהר פון עקזעמא, הויט — קראנקהייטען, [illegible] קאנגא [illegible]

SINGER BROS.
DRUGGISTS
26 QUEEN ST. EAST
TEL. ELGIN 7512

ליידט איר פון א ברוך?

(ראפטשורד)

[illegible]

אדווערטייזט אין „זשורנאל“

חזן ב. זולאדאווסקי

מוהל

— אויך —

מערנער מפרה קודש

[illegible]

יוניווערסאל 50 סענט טעקסי

אלע נייע 6 סילינדער סידאנס. דער איינציגער ביליגסטער אידישער טעקסי קעב פלאץ. ספעציעל פרייזען פאר חתונות און לויות. [illegible]

139-4-2)

פייפערהענגינג און פיינטינג

מיר דעקארייטען אייערע רומס פאר 5 דאלאר און העכער מיט אונזער פייפער. ארבייט גאראנטירט. טעלעפאנירט גלייך, לאידברוק 2350.

138-4-2)

פיינטינג, פייפער העגינג

מיר דעקארייטען אייערע רומס פאר 5 דאלאר א רום, מיט אונזערע פייפער. טעלעפאנירט גלייך: — לאמבארד 6951.

פאטראנייזט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד מין פעקטארי אפיס און סטאר קלינינג. בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך, און יעהרליך. 422 בעי סטריט, טעלעפאן עדלייד 8087 נאך 7 אווענטען טריניטי 8620 M

NEW YORK WINDOW CLEANING CO
427 BAY ST

5 דאלאר 5 דאלאר

פייפערהענגער און פיינטער

פאר 5 דאלאר א רום פייפערען מיר אויס אייערע רומס מיט די לייטעסט דעזיין. אויך מאכען מיר פעינטינג, קראפטעקס בלענדינג ביליג. רופט גלייך אפ טעלעפאן טריניטי 7304 W. עסטימייטס פריי.

4560-3-10)

פייפערהענגינג און פיינטינג

פאר בעסערע ארבייט אין פיינטינג און דעקארייטינג, ביליגסטע פרייזען, בעסטע צופרידענהייט. — טעלעפאנירט שארפ און קא. ווייווערלי 7261.

204-3-9)

ביזנעסמאן... ארבעטער... הויזפרוי! אפיס אנגעשטעלטע... בעלי-בתים

דארפט איהר בעטען די, וואס קומען אריין צו אייך אין סטאר זיי זאלען דערצעהלען זייערע באקאנטע, אז ביי אייך באקומט מען...?

דארפט איהר געהן פון פעקטארי צו פעקטארי, און פון טיר צו טיר פרעגען אפשר דארף מען...?

דארפט איהר זיך פארלאזען אויף פריינט און באקאנטע, אז אויב זיי וועלען באגעגנען אימיצען, וואס זוכט — וואס וויל — וואס האלט ביי...

דארפט איהר עפעס, — זוכט איהר עפעס — פעהלט אייך עפעס — גוטע קאסטימער — ארבייט — א פלאץ, וואו מען קריגט עס ביליגער — בעסערע סחורה — אפשר א גוטען בעל מלאכה — ווילט איהר א הויז פארענטען — א הויז רענטען — קויפען — פארקויפען?

אן אדווערטייזמענט אין "אידישען זשורנאל" וועט עס אייך געבען מיט ווייניגער מיה און צו זעהר קליינעם קאסט. באזונדערס אונזערע קלאסיפיצירטע אדווערטייזמענטס קאסטען ווייניג און ברענגען רעזולטאטען.

אדווערטייזט אין „אידישען זשורנאל“

TORONTO HEBREW JOURNAL
542 DUNDAS WEST
PHONE: ADELAIDE 7424-7425

אויסהאלטענדיג די פראבע

לעבענס פארזיכערונג, דער גרעסטער סטאביליזירער פון מענשענ׳ס וואוילשטאנד, מאכט פארטשריט

ארוהיג געמיטה, מיט וועלכען צו באגעגענען די היינטיגע אומשטענדען און פלאנעווען פאר דער צוקונפט, האט נאך קיינמאל פריהער ניט געמיינט אזוי פיעל ווי היינט. מיר מאכען איצט דורך שווערע צייטען. עס איז שווער צו גלויבען, אז עס געפינט זיך אימיצער וועמען די רעזולטאטען פון דער וועלטליכער דעפלאציע פון ווערדעס, באגרענעצטע אונטערנעמונגען. און סאציאלע ענדערונגען האבען ניט אנגעריהרט.

דאס וואס די לייף אינשורענס קאמפאניעס האבען דורך דעם לעצטען יאהר געקענט ווייזען א וואוקס אין אינשורענס, איז א גרויסע אנערקענונג פון די הויכע צוועקען וואס דיזע אינסטיטוציעס דינען. דאס ווייזט אויף א וואקסענדער נאציאנאלער באוואוסטזיניגקייט פון דיעזער וויכטיגער און נויטיגער פינאנציעלער באשיצונג.

לעבענס פארזיכערונג איז, אין דעם אמת׳ן זין, אן אינוועסטמענט פאר א רוהיגען געמיטה, מיט אינטערעסט צאהלבאר אין צוקונפטיגער באקוועמליכקייט. עס עפענט דעם וועג פאר בילדונג; צו פארזיכערען זיך מיט פארדינונגס-קראפט וואס ווערט אפגעשניטען דורך טויט; צו דער גרינדונג פון קרעדיט; צו דער אפצאהלונג פון חובות; צו דער שאפונג פון א פארמעגען — צו דיזע און אנדערע צילען פאר דער פאמיליע אדער ביזנעס.

* *

מעטראפאליטאן לייף אינשורענס פאליסי־האלדערס, וואס שטעלען מיט זיך פאר אומגעפעהר איין־פינפטעל פון דער באפעלקערונג פון די פאראייניגטע שטאטען און קאנאדע, דארפען זיין שטארק צופרידען מיט די פאלגענדע סטייטמענטס פון זייער קאמפאניע. עס מוז זיי זעהר ערמוטיגען צו זעהן, ווי זיכער זייער לייף אינשורענס באשיצונג האלט אן.

פינאנציעלער באריכט צו פאליסיהאלדערס פאר׳ן יאר, ענדיגענדיג דעצעמבער 31, 1931
(לויט דעם יעהרליכען באריכט, צוגעשיקט צום ניו־יארק סטייט אינשורענס דעפארטמענט)

פארמעגען	$3,590,115,653.72
(גרעסער ווי אירגענד וועלכע פינאנציעלע אינסטיטוציע אין דער וועלט)	
שולדען	
געזעצליכער רעזערוו	$3,085,308,878.00
רעזערוו פאר דיווידענדס צאלבאר אין 1932 אויף	
אינדוסטריעלע פאליסים . .	$47,463,634.00
געוועהנליכע פאליסים . . .	52,406,629.69
עקסידענט און העלטה פאליסים	2,530,500.00
טאטאל דיווידענדס . . .	102,400,763.69
אלע אנדערע שולדען	175,135,774.51
אונאסיגנירטע פאנדען	227,270,237.52
	$3,590,115,653.72
באמערקונג: — אויף דער רעכענונג פון מארקעט ווערטען פון דעצעמבער 31, 1931, פון סטאקס און פון באנדס ניט אויסגעזעצט צו אמארטיזיישאן, די טאטאל אסעטס זיינען — — — $3,571,679,092.24 און די אונאסיגנירטע פאנדען — — — $208,833,676.04	
איינאהמע אין 1931	$907,093,871.37
צואוואוקס אין פארמעגען אין 1931 . .	280,093,835.55
באצאלטע לייף אינשורענס ארויסגעגעבען, באנייט און פארמערט אין 1931 .	3,430,199,381.00
(איינשליסענדיג פארגרעסערונג אויף גרופע פאליסים)	
טאטאל באנוסעס און דיווידענדס צו פאליסיהאלדערס פון 1897 ביז און איינשליסענדיג 1932	$723,377,180.89
אויסשטעהענדע לייף אינשורענס	
געוועהנליכע אינשורענס	$9,848,994,131.00
אינדוסטריעלע אינשורענס (פרעמיומס צאהלבאר וועכענטליך אדער מאנאטליך)	6,822,317,171.00
גרופע אינשורענס	2,776,032,647.00
טאטאל אינשורענס אויסשטעהענד . .	$19,447,343,949.00
(גרעסער ווי אירגענד וועלכע אנדער לייף אינשורענס קאמפאני אין דער וועלט)	
פאליסים אין קראפט (איינשליסענדיג 1,491,981 גרופע סערטיפיקייטס . . .	44,520,810
(מעהר ווי אירגענד וועלכע לאיף אינשורענס קאמפאני)	
עקסידענט און העלטה אינשורענס אויסשטעהענד	
הויפט סומע בענעפיט	$1,519,460,528.00
וועכענטליכע אינדעמניטי	14,969,413.00

וואוקס אין צעהן יאהר פעריאדען
(פאזיציע ביים ענדע פון יאהר)

	פאליסים אין קראפט	אויסשטעהענדע אינשורענס	אסעטס
1871	11,299	$14,989,582	$1,102,706.78
1881	196,673	27,328,353	1,973,047.08
1891	2,281,640	258,707,763	13,626,948.21
1901	6,234,302	1,076,977,204	74,771,758.56
1911	12,007,138	2,399,878,087	353,013,477.36
1921	25,819,846	7,005,707,839	1,115,583,024.54
1931	**44,520,810**	**19,447,343,949**	**3,590,115,653.72**

טעגליכער דורכשניט אין 1931

2,177	א טאג, קלעימס אויסגעצאהלט
18,959	א טאג, פאליסים ארויסגעגעבען און באנייט.
$11,320,790	א טאג אין סומע פון לייף אינשורענס ארויסגעגעבען, באנייט און פארגרעסערט.
$2,226,280	א טאג אין צאלונגען צו פאליסיהאלדערס און צוגעגעבען צום רעזערוו.
$924,402	א טאג צואוואוקס אין אסעטס.

קאנאדער ביזנעס

אינשורענס אין קראפט אין קאנאדע ביים ענד פון 1931 — — — —	$1,036,135,928
געוועהנליכע — —	$569,724,057
אינדוסטריעלע — —	393,989,651
גרופען — — — —	72,422,220
אינשורענס ארויסגעגעבען אין קאנאדע אין 1931 — — — — — —	224,743,789
(איינשליסענדיג ביזנעס אויפגעלעבט און פארגרעסערט)	
געוועהנליכע — —	$128,227,494
אינדוסטריעלע — —	89,853,099
גרופען — — — —	6,663,196
אינוועסטמענטס אין קאנאדע —	$231,036,523
דאמיניאן רעגיערונגס באנדס — — —	$ 42,713,524
פראווינציעלע און מוניציפאלע באנדס —	109,271,623
אלע אנדערע אינוועסטמענטס — — — —	79,051,376
פאליסים אין קראפט אין קאנאדע	2,824,061
(איינשליסענדיג 42,628 גרופען סערטיפיקאטען)	
צאהלונגען צו קאנאדער פאליסיהאלדערס אין 1931 — — — —	22,632,607

CANADIAN HEAD OFFICE: OTTAWA

METROPOLITAN LIFE INSURANCE COMPANY

Home Office: NEW YORK

קאנאדע׳ס הויפט אפיס: אטאווא

פרעדעריק ה. עקער פרעזידענט	הערריי ד. ראיט דריטער וויס־פרעזידענט און מענעדזשער פאר קאנאדע	לעראי א. לינקאלן וויס־פרעזידענט און דזשענעראל קאונסיל

דיזע קאמפאניע איז א מיוטשעל ארגאניזאציע, זי האט ניט קיין סטאקס און קיינע סטאק האלדערס. דער קאמפאניעס פארמעגען ווערט געהאלטען פאר דעם בענעפיט פון איהרע פאליסיהאלדערס.

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
Published by
JOURNAL PUBLICATIONS OF TORONTO, LIMITED
542 DUNDAS ST. WEST, Telephones: ADelaide 7424-7425
NATHAN FRIEDLAND, President.
Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario.
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents.
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913.
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL TORONTO, ONT. 25

אריסטיד בריאן

געשטארבען אריסטיד בריאן.

געשטארבען דער גרויסער פראנצויזישער פאליטיקער. דער פאטער פון די פאראייניגטע שטאטען פון איירופא. א פלאן וועלכען ער האט ניט געקענט דורכפירען.

אריסטיד בריאן, וועלכער איז צוועלף מאל געווען דער פרעמיער פון פראנקרייך און האט פינף און צוואנציג באזונדערע מאל געהאלטען פארשיידענע פארטפאליאס אין באזונדערע פראנצויזישע קאבינעטען, איז ביי זיין לעבען שטארק קריטיקירט געווארען און וועט געוויס ניט ווייניגער קריטיקירט ווערען אין די אנאליזען וועגען זיין לעבען און פאליטישע טעטיגקייט נאך זיין טויט.

איינס וועלען צוגעבען פריינט און געגנער. אז בריאנ'ס פאליטישע קאריערע איז געווען אן אונבאפלעקטע. זי איז קיינמאל ניט באפלעקט געווארען פון פערזענליכע נוצען און מאטיוען. ניט ווען ער האט אנגעהויבען אלס פייערדיגער סאציאליסטישער דעפוטאט אין פראנצויזישען פארלאמענט, און ניט אלס מיטגליד אפילו אין קלעמאנסאו'ס קאבינעט.

בריאן, דער סאציאליסט, האט זיך אנטזאגט צו לעבען מיט סאציאליסטישע טעאריעס. אים האט געצויגען מער צו רעפארמיסטישע פראקטישקייטען. ער האט געהאלטען פון דעם ענגלישען גלייך-ווארט: "איין פויגעל אין האנט איז בעסער איידער צוויי אין וואלד". און אויף דעם דאזיגען געביט האט ער מער ווי ווער עס איז אנדערש, דערגרייכט.

וואלט געקענט א פארגלייך געמאכט ווערען צווישען ראמזי מעקדאנאלד און אריסטיד בריאן. וואלט מען געקענט זאגען, אז בריאן, ניט זייענדיג קיין מיטגליד אין דער סאציאליסטישער פארטיי, האט אלס פרעמיער און מיניסטער פון פראנקרייך מער אויפגעטאן פאר דער אידעע פון סאציאליזם, איידער מעקדאנאלד אלס סאציאליסטישער פרעמיער.

אזא פארגלייך וואלט אבער געווען אן אומגערעכטער. איבערהויפט וואלט דערמיט באגאנגען געווארען אן אומרעכט צו מעקדאנאלד'ן. ביידע האבען געלעבט אין באזונדערע לענדער און אונטער שטארק פארשידענע אומשטענדען.

בריאן האט א סך געטאן פאר פרידען. און נעמט מען אין אכט, אז ער האט געלעבט אין פראנקרייך, איז געווען א מיניסטער און א פרעמיער אין א לאנד, וועלכע האט געזוכט נקמה צו נעמען פון דייטשלאנד, און האט סוף-כל-סוף די נקמה דערגרייכט. דאן קען מען גענוי אפשאצען וואס בריאן האט געטאן, און וויפיעל ער האט זיך געדארפט אנשטרענגען צו באוועגען די זיגרייכע נקמה זוכענדע און נקמה דערגרייכענדיגע פראנקרייך צו אויסשטרעקען א פריידליכע האנט צו דער באזיגטער און צושמעטערטער דייטשלאנד.

עס וועט נעמען א לענגערע צייט איידער די וועלט וועט קענען גענוי אפשאצען בריאנ'ס טעטיגקייט אויפ'ן געביט צו ברענגען א שטענדיגען שלום אויף דער וועלט. עס וועט אויך נעמען א לייגערע צייט אפצושאצען דעם פארשטארבענעם שטאטסמאן אלס מענש און אידעאליסט. איין זאך ווייסען אבער צוויי לענדער יעצט:

פראנקרייך ווייסט, אז זי האט פארלוירען ניט נאר א גרויסען זון אירען, נאר אויך אן איבערגעגעבענעם זון. און דייטשלאנד ווייסט, אז זי האט פארלוירען א פריינד. און די וועלט ווייסט, אז זי האט פארלוירען א גרויסען שטאטסמאן.

דער אייביגער חסרון פון מערהייטען

די רייבונגען צווישען די קאטאליקען און פראטעסטאנטען אין קאנאדע, איבערהויפט אין די פראווינצען אנטאריא און קוויבעק, הערען קיינמאל ניט אויף. און דריקען זיך אויס אויף פארשיידענע אופנים. אין אנטאריא דריקט זיך דער קאמף אויס אין די באזונדערע שולען.

לויט די געזעצען פון לאנד, זייט קאנפעדעראציע, האבען די קאטאליקען דאס רעכט אויף באזונדערע שולען אין די פראווינצען וואו זיי זענען א מינדערהייט און וואו זיי פארלאנגען עס. זיי האבען אויך דאס רעכט זיך צו באנוצען מיט דער פראנצויזישער שפראך אלס די אונטעררייכטס-שפראך. אבער ניט אכטענדיג דעם דאזיגען געזעץ, קומען דאך אפט פאר רייבונגען.

פריש איז נאך אין זכרון דער קאמף, וועלכען די אידען האבען אנגעפירט אין מאנטרעאל פאר דאס רעכט צו האבען א דעה אין די פראטעסטאנטישע (וועלכע זענען אין קוויבעק סעפעראטע) שולען. וואוהין זיי שיקען זייערע קינדער און צו וועלכע זיי צאלען, אדער אין גאנצען האבען באזונדערע שולען. די פראטעסטאנטען וועלכע זענען די מינדערהייט אין קוויבעק און פילען זיך געקריוודעטע אויף דעם געביט, האבען געקעמפט געגען די אידען, וועלכע זענען פון די פראטעסטאנטען באמת אלע מאל געקריוודעט געווארען.

אין אנטאריא ווידער, וואו די קאטאליקען זענען אין דער מינדערהייט, פארגעסען שנעל די פראטעסטאנטען, אז זיי ווילען שטארק ניט לײדען קיין אונטערדריקונג אין קוויבעק און פירען אן אמת'ן "קרייץ-צוג" געגען די סעפעראטע שולען.

האט נאך דער צוויי-שפראכען קאמף אין אנטאריא ניט אויפגעהערט. אפילו דער מילדער פונקט 17 אין דעם בילינגוואלען געזעץ, וועלכען דער פריהערדיגער פרעמיער פוירגוזאן פון אנטאריא האט פארגעלייגט, איז שטארק באקעמפט געווארען.

די קאטאליקען, וועלכע האלטען אויף באזונדערע שולען אין אנטאריא, באצאלען אליין פאר דער דאזיגער אויפהאלטונג. אלס שטייער צאלער באצאלען זיי מער, וויפיעל עס צאלען די, וועלכע שיקען זייערע קינדער אין די אלגעמיינע פאלקס שולען. דארף, דאכט זיך, קיינער גאר ניט האבען געגען דעם.

פארדריסט אבער די פראטעסטאנטען פארוואס די קאטאליקען האבען באזונדערע שולען. די זעלבע פראטעסטאנטען, וועלכע פאדערען באזונדערע שולען אין קוויבעק, וואו זיי זענען א מינדערהייט. א מאדנער ווידערשפרוך, אבער דאס איז א פאקט.

א גרויסער טייל פון דער פראטעסטאנטישער פרעסע אין אנטאריא הערט ניט אויף צו אטאקירען די באזונדערע שולען און שטעלט זיך פאר קיין זאך ניט אפ. ניט אכטענדיג וואס עס גיט צו, אז לויט'ן געזעץ האבען די שולען א רעכט צו עקזיסטירען.

דאס, וואס עס רעדט ארויס פון דער פרעסע, איז די מורא פאר דער מינדערהייט. די מורא צו פארלירען די מאכט. דער שטארקער ווילען אריינצוזווארפען אלע מינדערהייטען אין איין גרויסען שמעלץ-טאפ. ווען עס קומט אבער צו זיך אליין, וויל מען בלייבען א מינדערהייט און זיך ניט אסימילירען.

דער אייביגער חסרון פון ניט וועלען זעהן אייגענע פעהלערן און רעכטפערטיגען אלעס וואס מען טוט אליין.

ווען א גוי זעהט

פון שמש.

לאנג לעבען זאלען די גויים, א דאנק זיי דערוויסען מיר זיך אמאל וואס מיר אליין טוען. ווען ניט זיי, ווער ווייסט וואס פון אונז וואלט געווארען. מיר וואלטען אדער פארשימעלט געווארען אין אונזער אייגענעם שטויב, אדער מיר וואלטען, חלילה, ארוים לתרבות רע.

פון וואנען, א שטייגער, וואלט די וועלט געוואוסט, אז אין דייטשלאנד זענען פאראן אסט-אידען און מערב אידען, און וואס איז דער אונטערשייד צווישען אזעלכע אידען, ווען ניט דער "הייליגער צדיק" היטלער מיט זיינע משרתים.

א דאנק דער פראמינענץ, וואס היטלער גיט די אידעלאך, ווייסט די וועלט, אז אין דייטשלאנד זענען פאראן אידען, וועלכע האבען פארקויפט די גאנצע דייטשע מלוכה צוזאמען מיט ווילהעלמ'ן פאר א מטמון מיט געלד. און אז די זקני ציון האבען ארויסגעגעבען א באפעהל צו אלע אידען אויפצוזאמלען דאס גאנצע געלט פון דייטשלאנד דורך רעפעראציעס, וועלכע זאלען אריינגעלייגט ווערען ביי ראטשילד'ן אין באנק, און אז אין דייטשלאנד וועט מעהר קיין איין פעניג ניט זיין, וועלען די אידען אפקויפען די גאנצע מדינה פאר הונדערט מארק און וועלען דייטשלאנד אריבערפיהרען קיין פאלעסטינע.

די אידען דארפען דייטשלאנד אין פאלעסטינע, ווייל די אראבער לאזען זיי ניט קויפען קיין באדען, און דורך אריינגעהמען דייטשלאנד אין פאלעסטינע, וועלען זיי האבען גענוג באדען צו "באדען זיך".

מיר אידען ווייסען עס. דאס ווייסט ביי אונז אפילו א קינד אין וויג. אבער פון וואנען וואלט עס די וועלט געוואוסט, ווען היטלער וואלט עס ניט פאנאנדערגעפויקט?

נעהמט, למשל, אן אנדער זאך:

שוין עטליכע יאהר ווי די ציוניסטען לויפען ארום צווישען די אידען און דערצעהלען זיי, אז די חלוצים טוען אויף וואונדער אין פאלעסטינע, אז א מדבר איז אין א בליהענדען גארטען פארוואנדעלט געווארען. אז זומפען וועלכע האבען מאלעריע פארשפרייט, זענען דורך בלוט און שוויים פון אונזערע חלוצים פארוואנדעלט געווארען אין בליהענדע קאלאניעס און וואונדערבארע שאסייען.

פארשטעהט איהר דאך, אז ווען ציוניסטען דערצעהלען עס, לאזט זיך די זאך ניט גלויבען. וואס-זשע, זיי, די ציוניסטען, וועלען ארויסגעהן שרייען, אז פאלעסטינע טויג ניט. אז דער גאנצער טאראראם מיט די חלוצים איז ניט מעהר ווי ארויסצוציהען עטליכע דאלאר פון אמעריקע? זיי וועלען דאך עס ניט זאגען. דארף דאריבער א איד א "חכם" אליין לערנען דעם פשט. אז ווי באלד זיי, די ציוניסטען זאגען אזוי, איז א סימן, אז עס איז דער היפך.

ווער פארשטעהט דען ניט אזא איינפאכע "לאגיק"?

האט אבער גאט געהאלפען און פון טאראנטא איז ארויסגעפאהרען א גוי, וועלכער הייסט גארדאן סינקלעיר. ער איז, פארשטעהט איהר מיך, א קארעספאנדענט פון דער היגער אווענט צייטונג "די סטאר", און מאכענדיג א טור איבער קליין אזיע, איז ער אריינגעפאהרען אין פאלעסטינע. און ווען ער האט דערזעהן וואס דארטען טוט זיך, האט ער כמעט אויסגעשריהען:

"וואונדער איבער וואונדער! די אידען האבען פארוואנדעלט א בלאטע, א זאמד, א מדבר אין א גן-עדן. גאנץ איינפאכע אידען, מענשען ווי איך און איהר, האבען עס געטאן. די מענשען אבער, וועלכע האבען עס געטאן, האבען אין זיך אזא וויטאליטעט, וועלכע הייסט מסירת נפש, אידעאל, גרייט זיך מפקיר צו זיין, אבי בויען א לאנד פאר א פאלק.

"זיכער איז, שרייבט סינקלעיר, אז קיין פאלק האט עס ניט געטאן, אפילו ניט די פיאנערען פון אמעריקע און קאנאדע, ווייל יענע פיאנערען האבען אנטוויקעלט די לענדער פאר זיך, האבען געזוכט אייגענעם גליק, און די חלוצים טוען עס פאר זייער פאלק".

ווי געפעהלט אייך עפעס אזא גוי?

מאדנע מענשען די גוים. טאמער האבען מיר עפעס אין זיך, מוזען זיי עס אויסגעפינען. אלע "בלבולים" טראכטען זיי אויס אויף אונז.

און יעצט, אז א פראסט-פשוט'ער ערל האט עס געזאגט, כאפט זיך רב יודעל אז עס איז פאראן א לאנד אויף דער וועלט, וועלכע הייסט פאלעסטינע, און אז דאס איז גאר א וואוילע מדינה, אז אידען פאהרען אהין זיך באזעצען און בויען די אלט-נייע היים, און עס שאדט ניט, מען מעג אזא ענין אונטערשטיצען. עס איז געוויס א גוטע זאך, אפילו גוים, וועלכע זענען ניט קיין ציוניסטען גיבען עס צו.

נו, איז ניט גוט צו זיין א גוי?

אריסטיד בריאן, דער ראדיקאל און פאטריאט

פון מ. גירסאוו.

א קאלירפולע און אימפאזאנטע פיגור, פריהער אין די פראנצויזישע ראדיקאלע קרייזען, שפעטער אין פראנצויזישער פאליטיק און ענדליך אין דער וועלט פאליטיק איז געווען אריסטיד בריאן, דער נאר וואס פארשטארבענער פראנצויזישער שטאטסמאן.

אין דעם ווייטען וועג, וואס עס האט געדארפט דורכמאכען דער פראווינציעלער זוהן פון א שמיעד, ווי אנדערע ווילען האבען, ביז איינע פון די וויכטיגסטע פיגורען אין דער וועלט פאליטיק, איז בריאן אבער פארבליבען אלע מאל דערזעלבער, דער פארטיידיגער פון דעם שוואכערען, דער ראדיקאלער פרייהייט און שלום קעמפער, וועלכער האט אוועקגעלייגט אפטמאל טעאריע אן א זייט, און געזוכט אפשר שווערערע, געפעהרליכערע, אבער פראקטישערע וועגען.

געבארען אין 1862, איז ער נאך אלס שילער און שפעטער אלס יונגער לאיער פארכאפט געווארען פון דער סאציאליסטישער באוועגונג, און אויב ניט אויף אייביג און אויף שטענדיג איז ער געטריי געבליבען דער סאציאליסטישער דאקטרינע, איז ער אבער זיין גאנצען לעבען געווען טעטיג און דערפאלגרייך אין קעמפען און פארווירקליכען טיילען פון סאציאליסטישען פראגראם.

אין 1894, ביים ארבייטער קאנגרעס אין נאנט רוקט ער זיך ארויס אין פאדערגרונט און ווערט איינער פון די פיהרער פון די פראנצויזישע סאציאליסטען. ביז דאן האט ער שוין געוואונען א היבשע מאס פאפולאריטעט דורך זיין מיטארבייטען אין פארשיידענע אנארכיסטישע און ראדיקאלע צייטונגען. באזונדערס דורך זיין גרינדען צוזאמען מיט זשארעסן די "ל'יומאניטע", די גרויסע ראדיקאלע צייטונג, וואס האט געהאט א דאנק איהרע גרויסע פיהרער אזא גרויסען איינפלוס אויף די פראנצויזישע מאסען און אויף דער פראנצויזישער פאליטיק.

צוזאמענארבייטענדיג מיט זשארעסן באקעמפט ער אין דער זעלבער צייט דעם לעצטענס אידייע צו קעמפען פאר דער פאלשטענדיגער פארווירקליכונג פון סאציאליזם. בריאן איז פראקטיש, און ביי איהם איז רעכט מיטארבייטען מיט אלע מינים ראדיקאלען און אפילו רעפובליקאנער אבי צו דערגרייכען דערוויילע עפעס אויפ'ן וועג פון פארלייכטערן די באדינגונגען פון ארבייטער לעבען. און ביי דעם קאנגרעס אין נאנט געלינגט איהם טאקע צו זיגען אין דעם קאמף פאר ארבייטער יוניאנס, וואס איז דעמאלט באקעמפט געווארען פון פיעל וויכטיגע און לייטענדע פערזענליכקייטען אין פראנצויזישען סאציאליזם.

אט דער דאזיגער פראקטישער חוש ברענגט איהם סוף כל סוף צו איבעררייסען מיט דער סאציאליסטישער פארטיי.

אריסטיד בריאן

נאך עטליכע אונגעלונגענע פרואוון ווערט ער אין 1902 דערוועהלט אין פארלאמענט. ער פיהרט דאן אן בראש פון די ראדיקאלען דעם קאמף פאר אפטיילען די קירכע פון דער מלוכה. אין דער קאמיסיע וואס ווערט אויסגעקליבען פאר דעם צוועק, קריגט בריאן די אויפגאבע צוזאמענצושטעלען דעם באריכט. זיין באריכט איז מייסטערהאפט צוזאמענגעשטעלט, ווערט פון פארלאמענט אנגענומען מיט קליינע ענדערונגען און אזוי טרעט בריאן דאן אריין אין עפענטליכען לעבען פון פראנקרייך אלס איינער, וואס פיהרט אן מיט איהר גורל.

ער שטרעבט צו פארגלעטען עטוואס די ביטערקייט, וואס דער זיעג האט ארויסגערופען ביי די רעפובליקאנער. די נאר וואס געוועזענע מאנארכיסטען. פון צווייטען צד איז ער אויך ניט וויליג איבערצולאזען אין די הענט פון רעפובליקאנער דאס דורכפיהרען דעם אנגענומענעם געזעץ, און דערפאר נעהמט ער אן מיט צופרידענהייט דעם פארטפעל פון בילדונגס מיניסטער אין 1906. זיין מיטארבייט אין א בורזשואזער רעגיערונג רופט ארויס די אונצופרידענהייט פון זיינע קאלעגען ראדיקאלען און ער ווערט דאן אויסגעשלאסען פון דער סאציאליסטישער פארטיי.

אין 1908 ווערט ער אונטער קלעמאנסא'ן מיניסטער פון גערעכטיגקייט און אין אנדערהאלבען יאהר ארום, אין יולי, 1909, פארנעהמט ער קלעמאנסאס פלאץ אלס פרעמיער.

אין זיין לעבען איז בריאן געווען 12 מאל פרעמיער פון פראנקרייך, אלס מיניסטער האט ער געהאלטען פארטפעלען 25 מאל, 16 מאל פון זיי אלס אויסערן מיניסטער, און פון 1906 איז ער שוין קיינמאל ניט אראפ פון דער פאליטישער ארענא אין פראנקרייך, ביז מיט עטליכע מאנאטען צוריק, ווען ער האט רעזיגנירט פון זיין אמט אלס אויסערן מיניסטער צוליעב זיין שוואכען געזונט.

אויב אפילו אין דער צייט פון דער מלחמה האט זיך בריאן ארויסגעצייגט פאר א הייסען פראנצויזישען פאטריאט און האט מיט זיינע הכנות פאר דער מלחמה און עצות און פלענער דורך דער

(פארזעצונג אויף פיידזש 6.)

דער פילם פריהער און איצט

פון אונזער קארעספאנדענט פ. לאנגשטיין

פוילען אויפ'ן פראגער יאריד

פון אלע מעסען פון דער גאנצער וועלט, וועט בלויז פראג האבען די זכיה, אז פוילען זאל זיך אפיציעל באטייליגען מיט אן אייגענער אויסשטעלונג אויפ'ן קומענדיגען יאריד. אויף דער איצטיגער פראגער מעסע, וואס הויבט זיך אן דעם 13-טען מערץ ד. י. וועט צום ערשטען מאל געעפענט ווערען אן אייגענע אויסשטעלונג פון פילמען און פון דער פילם-בראנזש.

אנגעהויבען פונ'ם ערשטען פריי פון דער פילם-אינדוסטרי ביז צום היינטיגען טאנפילם, וועט מען צום ערשטען מאל קענען זעהן דעם גאנצען פראצעס, וועלכען די פילם אינדוסטרי האט דורכגעמאכט ביז זי איז געקומען צו איהר היינטיגען צושטאנד.

אינטערעסאנט וועט אויך זיין צו זעהן ווי אזוי די גרויסע פילם-פירמעס האבען זיך געגרינדעט און וועלכען וועג פון צרות און לייד זיי האבען געמוזט דורכמאכען, ביז זיי האבען זיך אנטוויקעלט צום היינטיגען שטאנד. דערצו קומט נאך דער גרויסער, שווערער קאמף, וועלכען ס'פיהרען די גרויסע געזעלשאפטען קאנקורירענדיג איינע מיט דער אנדערער.

די גאנץ גרויסע קינא-סטארס וועלכע געפינען זיך איצט אין איירופא, ווי למשל עמיל יאנינגס און אנדערע, וועלען אין באזונדערע פאראנשטאלטונגען אויפטרעטען אין זייערע פארשידענע ראלעס, וועלכע האבען זיי באריהמט געמאכט אויף דער גאנצער וועלט.

מיט'ן איינפיהרען דעם טאנפילם איז עס פאר יעדען פאלק קלאהר געווארען, אז איצט איז די פאסיגע צייט, אז די אייגענע נאציאנאלע, גרעסערע און קלענערע שוישפילער זאלען ווייזען וואס זיי קענען, און אזוי ארום איינגעהמען א שטעלע, וועלכע זאל זיי און דאס גאנצע לאנד באקאנט מאכען אויף ארבע פנות העולם.

אויפ'ן פראגער יאריד וועט יעדעס פאלק, אנגעהויבען פון אמעריקע, דייטשלאנד, שוועדען ביז לעטלאנד, אויסשטעלען איהר פילם-פראדוקציע אין אייגענע פאוויליאנען און אויסשטעלונגען, בכדי צו ווערבען פאר איהר נאציאנאלער פילם-אינדוסטרי און פאר איהרע אייגענע קינסטלער.

פוילען וועט אויסשטעלען עטליכע טויזענט בילדער פון איהרע אייגענע פילמעס און קינסטלער ווי קיעפורא און אנדערע, וועלכע האבען שוין טיילס א שם אויף דער אינטערנאציאנאלער פילם-וועלט, טיילס זענען זיי נאר באקאנט אין זייער אייגען לאנד.

די גאנצע אינטערנאציאנאלע פילם וועלט וועט אויפ'ן איצטיגען פראגער יאריד קענען זעהן ווי ווייט די איינצעלנע לענדער האבען זיך אנטוויקעלט אין פילם-פאך און וואס זייערע קינסטלער קענען לייסטען.

עס וועט זיין אן אינטערעסאנטע אויסשטעלונג, אויף וועלכער די גאנצע וועלט איז שטארק נייגעריג.

פראג.—

די מאקאביאדא (מכביה)

פון אייגער (ירושלים)

די טעג האבען מיר — פארשטעהער פון דער פרעסע — געהאט א לענגערען געשפרעך ביי א גלעזעל טיי מיט דעם סעקרעטאר פון דער מכבי-צענטראלע, דר. האנס פרידענטהאל, וועלכער איז ספעציעל אהער געקומען אין די אנגעלעגענהייטען פון דער מאקאביאדא. מיר האבען פון איהם געהערט אינטערעסאנטע זאכען וועגען די פארבארייטונגען צו דעם גראנדיעזען ספארטיווען יום טוב. ווי עס זעהט-אויס, איז שוין אויסגעארבייט א גענויער פלאן ווי אינערליך — בנוגע דער ארגאניזאציע זעלבסט, אזוי אויך אויסערליך — וואס אנבאלאנגט דער רעגיערונג, תל-אביב'ער מוניציפאליטעט און אנדערע פאראינטערעסירטע אינסטיטוציעס.

קודם כל האבען מיר באוואונדערט דעם יונגען בערלינער ארצט — דעם דר. פרידענטהאל, וועלכער באזוכט צום ערשטען מאל ארץ ישראל און דאך האט ער צו אונז גערעדט אין א שעהנעם עברית. אין משך פון א שטונדע, אדער נאך מעהר האט ער גערעדט וועגען די פארבארייטונגען און וועגען דער באדייטונג פון דער מאקאביאדא און אלץ אין עברית; גערעדט פריי, גלייך, ניט געשטאמעלט, ווי עס שטאמלען כמעט אלע אלטע משכילים, וואס קומען אין לאנד, טראץ דעם, וואס זיי האבען אלע זייערע יאהרען געלערנט און געשריבען עברית. דאס וואס אין דעם אסימילירטען בערלין רעדט מען אזוי פריי עברית, דאס האט זעהר פיעל צו זאגען, ווייל אזוי רעדען קען מען נאר דאמאלסט, ווען מען האט זיך א לאנגע צייט פראקטיש באנוצט מיט דער שפראך.

ווידער איז געווען זעהר אנגענעהם צו הערען וועגען א פאקט, וואס מיר האבען ניט געוואוסט, אז די אלוועלטליכע מכבי-ארגאניזאציע צעהלט היינט צו-טאג הונדערט טויזענט חברים. נעהמענדיג אין אכט, אז מכבי ארגאניזאציעס עקזיסטירען אין אלע לענדער פון דער וועלט, כמעט אין אלע שטעדט, וואו עס איז נאר פאראן א אידישע באפעלקערונג, קען מען זיך נאר וואונדערען, וואס די דאזיגע ארגאניזאציע פארנעהמט ביז איצט פארגלייכונגסוויז א באשיידענעם ארט צווישען די נאציאנאלע ארגאניזאציעס. איבערהויפט איז זעהר ווירדיג דאס, וואס דער מכבי טרייבט ניט קיין פאליטיק, האט ניט קיין שום פארטייאישע פארבען. נאר איז ריין-נאציאנאל. פיעלייכט וועט די מאקאביאדע ארויסברענגען פאר דער אידישער וועלט און פאר דער מכבי-צענטראלע זעלבסט איהר באדייטונג און מעגליכקייטען.

און די מאקאביאדא, לויט דעם פראגראם, וועט ווירקליך זיין א גראנדיעזע פייערונג אין מאסשטאב פון אלוועלטליכע אידענטום און ניט פון ספארטיווער באדייטונג, נאר אויך פון א נאציאנאלע. 1200 מאקאביערע, איינטיילנעהמער אין די וועט-שפילען און וועט-קאמפען, וועלען קומען אהער פון אלע עקען וועלט: פון ארגענטינע, פאראייניגטע שטאטען, טוניס, פון ענגלאנד, פראנקרייך, שווייץ, דייטשלאנד, עסטרייך, פוילען, טשעכאסלאוואקיע, ליטע, עסטלאנד, רומעניען, יוגאסלאוויע, בולגאריען, גריכענלאנד, סיריען און עגיפטען. מיט זיי, אויסער א באדייטענדע צאהל געסט, וועלען אויך קומען א געוויסע צאהל סקאוטען, וועלכע וועלען זיך דא איינארדנען אין א לאגער צוזאמען מיט די היגע 1500 סקאוטען.

וועט-שפילען וועלען פארקומען אין פאלגענדע ספארט-צווייגען: לייכטע אטלעטיק, שווימען, טעניס, באקס, וועט-קאמף, הויכען געוויכט, האקי-שפיעל, ראגבי-שפיעל און פוטבאל; ווידער גימנאסטיק, פרייע באוועגונגען און מאקאביאדא-פראצעסיע. אין די דאזיגע וועט-שפילען און אין דער פראצעסיע וועלען זיך באטייליגען ביז 6900 מאן. איצט פארבארייטעט מען שוין א גרויסען פלאץ פאר דער מאקאביאדא אין תל אביב, ביים טייך ירקון. בלויז וועט-שפילען און טעניס שפיעל וועלען פארקומען אין אנדערע פלעצער — דער ערשטער אין חיפה און דער צווייטער אין דער קאלאניע רחובות, 15 מינוט פאהרען מיט אן אויטאמאביל פון תל אביב. די מאקאביאדא וועט דויערען דריי טעג — 29, 30 און 31-טען מערץ. דעם 28-טען מערץ, לויט דעם פלאן און אפמאך פון דער מאקאבי-צענטראלע, וועלען אנקומען קיין ארץ ישראל ספעציעלע 6 שיפען מיט מאקאבער און געסט.

בעפאר דער דר. פרידענטהאל איז געפאהרען קיין ארץ ישראל האט ער באזוכט דעם קאלאניאל אפיס אין לאנדאן און דארטען רעגולירט אלע פראגען וואס זענען נוגע דער רעגיערונג. אין אלגעמיין האט מען זיך דארטען באצויגען צו דער זאך מיט א געוויסער סימפאטיע און אויפמערקזאמקייט. מען האט בלויז דארטען אויסגעדריקט א וואונש מען זאל אויך איינלאדען די אראבישע ספארטיווע ארגאניזאציעס פון לאנד. וואס דער מכבי-סעקרעטאר האט פארשפראכען צו טאן, און ווירקליך, די טעג האט מען געשיקט איינלאדונגען צו אלע ספארטיווע גרופעס פון ארץ ישראל, הן קריסטליכע, הן מוסלמאנישע. מיט דער דאזיגער פראגע — איינלאדען די אראבער — איז אויך ווארשיינליך געווען פארבונדען די פראגע וועגען — אויב דער היי-קאמישאנער וועט נעהמען די מאקאביאדא אונטער זיין שוץ. איצט האט ער דאס באוויליגט צו טאן. אויסער מאראלישע הילף האט די רעגיערונג אויך געמאכט איינינגע רעאלע הנחות. זי האט ערלויבט קאלעקטיווע וויזעס — איין וויזע פאר 25 מאקאבער, א דאנק וואס מען וועט פארשפארען געלט, צייט און מיה, ווייל א וויזע קיין ארץ ישראל דערהאלט מען דאך ניט אזוי לייכט. זי האט אויך מסכים געווען צו באפרייען די מאקאבער פון קאראנטין; זיי דארפען נאר צושטעלען א צייגניש וועגען פאקען-אימפונג. זי האט אויך באפרייט פון שטייער די ספארט-מכשירים פאר דער מאקאביאדא.

די געלט-פראגע פון דער מאקאביאדא איז שוין אויך איצט רעגולירט. פון אנפאנג האט דער פלאן באטראפען 3000 פונט. מען האט אבער באלד געזעהן, אז אויף אזא סומע איז קיין האפנונגען ניטא, האט מען זי אנגעהויבען ארומצושניידען ביז מען האט זי געשטעלט אויף 1800 פונט. ד. ה. בלויז אויסגאבען פאר דער מאקאביאדא, אבער די מאקאבער, פארשטעהט זיך, פאהרט יעדער אויף זיינע הוצאות. אין אויסלאנד האט מען געזאמעלט פאר דעם 900 פונט, די פאנדען — דער נאציאנאל פאנד און קרן היסוד האבען געגעבען 300 פונט און 600 וועט מען זיכער דערהאלטען פון די איינטריטס-קארטען. דאס, וואס די פאנדען האבען אין איצטיגען מאמענט, ווען די לאגע צווינגט זיי צו זיין אויסערגעוועהנליך שפארזאם, צווינגט זיי לאנג זיך ישוב'ען איידער זיי גיבען אויס א פונט, געגעבען 300 פונט איז א גענויער באווייז, אז אין די ציוניסטישע ספערען באטראכט מען די מאקאביאדא אלס א באדייטונגספולע זאך. אויסער דעם, וואס זי איז נוצליך אלס ספארטיווע פייערונג, אויב מיר באטראכטען דעם ספארט אלס נויטיג, און וועגען דעם זענען שוין איצט קיין חלוקי דעות נישטא, אויסער דעם איז די מאקאביאדא נאך פיעל נויטיגער איצט — אין אונזער טרויעריגער צייט — פאר דער גאנצער נאציאנאלער באוועגונג. דאס וואס עטליכע טויזענט פון דער אידישער יוגענט וועלען קומען אין אונמיטעלבארער פיזישער באריהרונג מיט דעם אידישען היימלאנד און זייער גלויבען און האפנונגען וועלען ווערען דערפריש און ערמוטיגט דורך אייגענע איינדרוקע, דאס איז גאר ניט אפצושאצען. זיי וועלען זעהן מיט זייערע אויגען וואס אידישער ווילען און אידישע מיה האבען געשאפען, אוועקגעלייגט א סאלידען פונדאמענט און עס איז כדאי, עס איז פאראן צוליעב וואס צו ארבייטען און צו קעמפען דארטען — אין די גלות-לענדער.

די ארץ ישראל אידען וועלען זיי אויפנעהמען מיט דער העכסטער הארציגקייט, אמת-ברידערליך. אט האבען שוין 709 תל אביב'ער בירגער אויסגעדריקט זייער וואונש צו האבען ביי זיך די דאזיגע נעוואונשענע געסט. פון זיי 251 — מיט פוילען פאנסיאן, 300 — מיט פריהשטיק און בלויז 157 — אהן עסען און באלינונג, ווייל זייערע באלעבאטים זענען ארבייטער, וואס נעהמען גאנץ פריה צו דער ארבייט. די אלע האבען זיך פארשריבען דעם 4-טען פעברואר, אבער עס איז נאך פאראן גענוג צייט און עס איז צו האפען, אז די צאהל פון עהנליכע פארשלאגען וועט זיך נאך פארגרעסערן.

וואס טוט דער „ישוב הישן" פאר ארץ ישראל?

— פון —
י. ח. מארגאווסקי.

די השגחה האט געוואלט, אז דאס אמעריקאנער אידענטום זאל, באזונדערס אין די יאהרען זייט דער וועלט־מלחמה, שפילען די ראלע פון א רעטונגס־מלאך פאר אונצעהליגע אידישע קיבוצים און אנשטאלטען איבער דער גאנצער וועלט. די דאזיגע פעריאדע פון נדבות און ברייטהארציגקייט אין דעם לעבען פון אמעריקאנער אידען וועט פארצייכענט ווערען מיט גאלדענע אותיות אויף די בלעטער פון דער אידישער געשיכטע. אונצעהלבאר זענען די אינסטיטוציעס, די געמיינדעס און די יחידים פון גאר דער וועלט, וועלכע זענען בוכשטעבליך גע־ראטעוועט געווארען פון חורבן און אונ־טערגאנג דורך דער גוטסקייט פון אמע־ריקאנער אידען. דער הויכער גייסט פון דער "תקופה הזהב" אין דעם לעבען פון היגען אידישען קיבוץ דארף ערשט ווי געהעריג אפגעשאצט ווערען.

נו, איצט ווען אויך אמעריקע איז שווער געטראפען געווארען דער וועלט'ס עקאנאמישען קריזיס, ווערט פון אלע זייטען געמאכט די אנדייטונג, אז אמערי־קאנער אידען האבען איצט "זייערע איי־גענע צרות". עס פאלט אויף זיי שווער אויסצוהאלטען זייערע לאקאלע אינסטי־טוציעס, און מען קען ניט פון זיי ער־ווארטען, זיי זאלען, פונקט ווי אין די גוטע צייטען, באזארגען די אידישע באַ־דערפענישען פון אנדערע לענדער, בעת זייערע אייגענע אנשטאלטען געפינען זיך אין א קריטישער לאגע. טאן פאר "ווייטע" איז טאקע א גרויסע מצוה — אבער "עניי עירך קודם".

דער צוועק פון דעם ארטיקעל איז צו פרעזענטירען, דורך פאקטען און באַ־ווייזען, א שטארקען אויסנאהמס־פאל, אויף וועלכען עס קען באין אופן ניט אנ־געווענדעט ווערען די טענה פון "ווייטע און לאקאלע" אדער "פרעמדע און איי־גענע". דער ענטפער איז, אזוי צו זאַ־גען, "שלא ממין השאלה".

איך באציה זיך, פארשטעהט זיך, אויף דער עמוירדזשענסי קאמפיין, וואס איז איצט אויפגענומען געווארען צו רא־טעווען די אינסטיטוציעס פון אלטען ישוב אין ארץ ישראל.

עס קען דא ניט גענוג שטארק באַ־טאנט ווערען, אז אויסער דער יחסנות פון ארץ ישראל אלס ארץ ישראל — צו וועלכער מיר האבען באזונדערע פליכטען אלס נאציאנאלע איינהייט — זענען אבער אויך די מעהרסטע אינסטיטוציעס פון אלטען ישוב, פאר וועלכע עס ווערט איצט אפעלירט, ניט קיין לאקאלע ארץ ישראל'דיגע, אין דעם זינען ווי דאס ווערט געוועהנליך פארשטאנען, נאר די דרינגליכע באדערפענישען פון אידענטום אין פארשידענע לענדער אויסערהאלב ארץ ישראל. דייטליכער געזאגט: ווען די דאזיגע אינסטיטוציעס זאלען זיך ניט געפינען אין ארץ ישראל, וואלטען זיי זיך געמוזט געפינען אין פוילען, ליטע, אמע־ריקע א. אז. וו., און די אידישע קיבוצים פון די אלע לענדער וואלטען זיי געמוזט אויסהאלטען. איך וועל פרובירען דאס צו ערקלעהרען גענויער:

נעהמט, למשל, דעם ענין — ישיבות. איבערפלעכליך זאגט מען: — "ארץ ישראל'דיגע" ישיבות. וואס דאס קען מיינען, אז די אלע מוסדות התורה וואס געפינען זיך איצט דארט, זענען ארטיגע, לאקאלע, זיי זענען געשאפען געווארען און עקזיסטירען פאר דער ארטיגער באַ־פעלקערונג. דאס איז אבער ווייט ניט ריכטיג. פאר די לעצטע עטליכע יאהר האבען זיך אריבערגעקליבען קיין ארץ ישראל גאנצע ישיבות פון פארשידענע לענדער. אזוי געפינט זיך איצט אין ארץ ישראל א טייל פון דער סלאבאדקער ישיבה (פריהער "ישיבת חברון"), פון דער לאמזער ישיבה. און די ישיבת הרב קוק באשטעהט פון בחורים פון כמעט אלע ישיבות פון חוץ לארץ. אזוי אויך אין אלע אנדערע ארץ ישראל'דיגע ישיבות געפינט איהר פיעלע בחורים פון די ישיבות פון פארשידענע לענדער.

אדער — די מושבי זקנים אין ארץ ישראל. אויך זיי זענען ניט קיין "לאקא־לע" ארץ ישראל'דיגע אינסטיטוציעס אין דעם געוועהנליכען באגריף פון ווארט. עס זענען געקומען אידען קיין ארץ ישראל פון גאר דער וועלט, באזונדערס אין די יאה־רען נאך דער מלחמה. געקומען אהין זענען זיי ל ע ב ע ן, פול מיט האפע־נונג אז זיי וועלען ארבייטען און זיך ערנעהרען. אבער עס האט זיך אויף זיי אנגערוקט די עלטער און זיי זענען גע־בליבען אהן מיטלען, און זיי נויטיגען זיך אין א היים — פונקט ווי זיי וואלטען זיך אין דעם גענויטיגט אין די לענדער פון וואנען זיי זענען געקומען — און די מושבי זקנים פון לאנד מוזען זיי אריינ־נעהמען. עס איז דעריבער א פאקט, אז די צאהל פון ארץ ישראל געבוירענע זקנים אין יענע אנשטאלטען איז א גאנץ נאכלעסיגע אין פארגלייך מיט דער צאהל זקנים וואס קומען פון אנדערע לענדער.

דאס זעלבע, און נאך אין א ברייט־רען זינען, קען געזאגט ווערען וועגען די האספיטאלס פון אלטען ישוב. איבעריג צו באמערקען, אז עס קען ניט עקזיסטי־רען קיין איינטיילונג פון "קלאסען" אדער עלטער אין דעם ארייננעהמען פא־ציענטען אין יענע האספיטאלס. זיי זע־נען די הייל אנשטאלטען פון דעם נייעם ישוב אפשר נאך מעהר ווי פון דעם אל־טען. די נייע עולים, די חלוצים און קלאסען פון דער אידישער באפעלקערונג געפינען, אין צייט פון קראנקהייט, ר"ל, אפענע טירען אין די האספיטאלס פון "ישוב הישן", און אויב אימיצער זאל אין דעם פרט וועלען מאכען די ניט־יושר'דיגע איינטיילונג צווישען אלטען און נייעם ישוב, וועט ער מוזען אנערקע־נען, אז יענע האספיטאלס קומט אויס צו דינען מעהר די, וועלכע ווערען קלאסיפי־צירט אלס פון דעם "נייעם ישוב", ווי פון דעם אלטען. איז דאך ארץ ישראל ניט סתם אן אימיגראציע לאנד, נאר א לאנד, וואהין מיר ו י י ל ע ן, אז אידען זא־לען אימיגרירען. מיר שליידערען צוריק יעדען פארזוך צו באשריינקען די אידישע איינוואנדערונג. די גאנצע צוקונפט פון ארץ ישראל הענגט אפ אן דעם, אז די צאהל עולים זאל ווערען אלץ גרעסער. ממילא, זענען די צעהנדליגע טויזענטער יחידים, וועלכע האבען אימיגרירט קיין ארץ ישראל די לעצטע יאהרען, אויפגע־נומען געווארען מיט אפענע ארעמס פון דעם גאנצען ארץ ישראל'דיגען ישוב — אבער אין דער זעלבער צייט מיינט [illegible] אז עס איז פיעלפאך פארגרעסערט גע־ווארען די מאטעריעלע לאסט פון די דער־מאנטע און עהנליכע אנשטאלטען, וועלכע זענען די שאפונגען פון "ישוב הישן", אבער דיענען אין גרעסטען טייל אויף דעם נייעם ישוב.

עס דארף אויך אין דער פארבינדונג דערמאנט ווערען, וואס דער "ישוב הישן" האט געטאן און טוט פאר די רבנים וועלכע אנטלויפען פון רוסלאנד. א ספע־ציעלע קאמיטע איז געגרינדעט געווארען, וועלכע האט שוין ביז איצט באוויזען ארויסצוראטעווען צעהנדליגע רבנים פון דעם באלשעוויסטישען "גן־עדן" און זיי ברענגען קיין ארץ ישראל. די דאזיגע ארבייט קענען אויך נאר פול אפשאצען יענע, וועלכע האבען געפיהלט דעם באל־שעוויסטישען שטריק פארצויגען אויף זייערע העלזער און האבען זיך געפונען, צוליעב זייער אידיש־גייסטיגער פיהרער־שאפט, ממש אין לעבענס־געפאהר.

און רעדט מען וועגען דער ארבייט פון די אלטע אינסטיטוציעס פאר דעם ישוב בכלל, זאל דערמאנט ווערען כאטש איינע פון די צענטראלע אינסטיטוציעס פון דעם ישוב הישן — די "צענטראל קאמיטע כנסת ישראל". פיעלפאך און ווייטרייכענד זענען זיינע אקטיוויטע־טען, אבער דא פארצייכען איך בלויז דעם פאקט, אז די דאזיגע ארגאניזאציע האט אויפגעבויט 151 הייזער, וועלכע ווערען אוועקגעגעבען צו ארימעלייט צום באַ־וואוינען אויף דריי יאהר א ה ן ר ע נ ט. איין דריטעל פון דער צאהל הייזער איז איצט באזעצט פון עולים, וועלכע זענען אנגעקומען ערשט אין די לעצטע יאהרען, נאך דער מלחמה, מעהר־סטענס רבנים פון חוץ־לארץ. דרייצעהן רבנים, למשל, וועלכע זענען ערשט לעצ־טענס אנגעקומען נאך ארץ ישראל, פאר־נעהמען איצט דירות פריי אין די דאזיגע הייזער.

איבעריג צו זאגען, אז ווען די אלע נויטבאדערפטיגע, וואס זענען דא אויס־גערעכענט געווארען, וואלטען זיך געפו־נען אין ניו־יארק, אין שיקאגא, פילאדעל־פיא, קליוולאנד, א. ז. וו., וואלטען זיי גע־ווען א י י ע ר ע — צי דערפאר וואס זיי זענען געקומען קיין ארץ ישראל געהערען זיי זיך שוין מיט אונז גאר ניט אן? קענען אט די גרויסע באדערפענישען וואס האבען אייגענטליך ניט קיין דירעקטע שייכות מיט ארץ ישראל אלס ארץ ישראל, ארויפגעלייגט ווערען אין גאנצען אויף יענעם קליינעם, ארימען ישוב? עס וואלט פשוט זיין ניט יושר'דיג און ניט אידיש דאס צו ערווארטען.

און דאס אלץ פיהרט אונז צו א צווייטער זעהר וויכטיגער הנחה, וואס פארדיענט דעם אנבאטראכט פון יעדען אידען, אכטלאז פון זיינע אידישע איבער־צייגונגען.

נעמליך — די אינסטיטוציעס פון אלטען ישוב זענען אן אונגעהויערע הילף פאר דעם נייעם ישוב, האבען איהם גע־דיענט און דיענען איהם, העלפען אין זיין אנטוויקלונג, אויף פארשיעדענערליי אופנים.

עס איז גוט באוואוסט, אז אין די צייטען פון דער טערקישער ממשלה, הא־בען אידען אליין געמוזט בויען זייערע האספיטעלער, מושב זקנים'ס און אלע וואוילטעטיגע אנשטאלטען. פון דער רע־גירונג האבען זיי אין דעם קיין הילף ניט געקראגען. דער אלטער ישוב האט אליין געמוזט בויען די אלע אינסטיטו־ציעס, אנדערש וואלטען קיינע אידען ניט געקענט דארט עקזיסטירען. די צעהנדליגע טויזענטער יונגעלייט, וועלכע זענען אין די לעצטע יאהרען געקומען קיין ארץ ישראל און געבליבען תושבים, די וועלכע ווערען געוועהנליך קלאסיפיצירט אלס פון נייעם ישוב, האבען געפונען אין די אינ־סטיטוציעס פון אלטען ישוב באדייטענדע הילף אין אראנזשירען זיך אויף דעם נייעם באדען.

נעהמען מיר, למשל, די ארגאניזא־ציע "אוצר החסד", באקאנט "פרי לאון סאסייטי" אין ארץ ישראל, פון וועלכע איך האב דעם כבוד צו זיין איינער פון איהרע מנהלים. די דאזיגע "קערפער־שאפט" מאכט הלואות צו קליינע סוחרים און בעל־מלאכות, קיין אונטערשייד צו וועלכען קלאס זיי זאלען ניט באלאנגען — אויף א יאהר אויסצוצאהלען אהן פרא־צענט. דאס גיט די נייע עולים א מעג־ליכקייט פאר זיך צו שאפען א באזיס פון חיונה און זיך אנטוויקלען.

דער איצטיגער קאפיטאל פון דעם "אצור החסד" באטרעפט ארום 14,000 פונט. א חוץ זיינע דערמאנטע פרייע לאונס, העלפט אויך די ארגאניזאציע ארימע מענשען זיך ערווערבען אן אייגענע דירה. אין דער ירושלים'ער שכונה, באַ־קאנט אלס "קרית שמואל", האט א גרו־פע אידען פון ארימען קלאס אפגעקויפט 124 לאטס דארט אויפצושטעלען פאר זיך הייזער.

אויף אויפצובויען די הייזער גיט דער "אוצר החסד" הלואות צו $1,000 אויף 12 יאהר אויסצוצאהלען אהן איר־גענד וועלכען פראצענט. די ערשטע צוויי יאהר דארף דער אויפבויער פון אזא דירה גאר ניט צאהלען; ערשט נאך צוויי יאהר פאנגט ער אן זיינע צאהלונגען פאר א צייט פון צעהן יאהר — בלויז קרן, קיין אינטערעסט. ביז איצט האבען שוין 20 ארימע אידען געקראגען אזעלכע הלואות און זיי זיצען שוין אין זייערע הייזער. עס איז וויכטיג צו באמערקען, אז צווישען אט די ערשטע צוואנציג זענען זעקס אזעלכע וואס האבען ערשט לעצטענס איינגעוואנדערט, און פערצעהן פון נאך דער מלחמה: סוחרים, בעל־מלאכות און רבנים.

דעם קאנסטרוקטיווען אויפטו פון אזא סארט הילף פאר די ניי־אנגעקומענע ניט ווייניגער ווי פאר די "אלטע", איז דאכט זיך גאר איבעריג צו באטאנען. עס איז אין ארץ ישראל גאנץ גוט באוואוסט, אז דער אלטער ישוב טוט פיעל נ י י ע ארבייט! ער העלפט בויען דעם נ י י ע ם ישוב און האט אויף דעם געגעבען אונגעהויערע פארדינסטען.

און רעדט מען פון די דערגרייכונגען פון דעם ישוב הישן אין דעם אויפבוי פון ארץ ישראל, מוז אונטערשטראכען ווע־רען נאך א פאקט: אלע אינסטיטוציעס פון ישוב הישן געפינען זיך אין אייגענע הייזער. די תלמוד תורה'ס, די ישיבות, די האספיטאלס, די מושבי זקנים האבען זייערע אייגענע געביידעס, וואס באטרע־פען אין די פיעלע מיליאנען און שטעלען מיט זיך פאר א גרויסען נאציאנאלען אייגענטום. זיי פארמירען א גרויסען טייל פון דעם אזוי־גערופענעם "גרונד קאפי־טאל", מיט וועלכען עס שטאלצירט דער גאנצער אידישער ישוב, און וואס איז דער רכוש פון גאנצען אידענטום.

אין ליכט פון דעם אלעם וואס איז דא געזאגט געווארען, דארף יעדער גוטער געוויסענהאפטער איד באגרייפען, אז דער איצטיגער קאמפיין פאר די "אלטע" אינ־סטיטוציעס אין ארץ ישראל רעדט ניט אין נאמען פון עפעס א "קלייזעל" וואס שטרעקט אויס א האנט נאך צדקה. און אז עס געשיקט זיך דא כלל ניט די טענה פון אייגענע און פרעמדע, ארטיגע און לאקאלע. די דערמאנטע אנשטאלטען אין ארץ ישראל זענען נאציאנאלע אינסטיטו־ציעס אין העכסטען זינען פון ווארט. זיי זענען אייערע און אונזערע — זיי זענען די לאקאלע אינסטיטוציעס פון יעדען חוץ לארץ'דיגען אידישען קיבוץ באזונדער. ווען זיי זאלען ניט זיין אין ארץ ישראל, וואלטען זיי געווען און געמוזט זיין ד א אדער אנדערשוואו, און קיין אידישער קהל וואלט זיך פון זייער עקזיסטענץ־נויטיגקייט ניט געקענט באפרייען. און דער פאקט וואס זיי געפינען זיך אין ארץ ישראל מאכט די דאזיגע פליכט ניט קלע־נער, נאר אדרבה — ער מאכט זי נאצי־אנאל העכער, און הייליגער.

די שווערד פון אונטערגאנג — אהן מינדעסטער איבערטרייבונג — פאכעט איצט איבער די אלע דערמאנטע אינסטי־טוציעס. מיר שטעהען פאר דער באלדי־גער געפאהר, אז אויב עפעס גרויסעס ווערט ניט גלייך געטאן, וועלען די אלע אנשטאלטען, וועלכע זענען דער יסוד־הקיום פון גאנצען ישוב, זיך מוזען פאר־מאכען. מיר האבען געגעבען דעם לעצ־טען רעטונגס־סיגנאל — דאס איבעריגע מוזען מיר לאזען צום געוויסען פון אמע־ריקאנער אידענטום. אין דער פולער האפענונג, אז עס וועט זיך ווי געהעריג אפרופען און זיך אפרופען אין צייט, איי־דער עס ווערט צו־שפעט!...

עופות צוכט אין קאנאדע

קאניבאליזם און אויסערליכע פאראזיטען ביי עופות.

— פון —
אברהם ש. אסטען.

קאניבאליזם ביי עופות איז זעהר א שלעכטע געוואוינ־הייט. דאס קען קאסטען זעהר א גרויסען פרייז דעם פאולטרימאן און מען טאר ניט פאר־קוקען די זאך און מען דארף אננעה־מען קאנטראל מיט־לען גלייך אויפ'ן ארט, ווייל אויב מען פארנאכלעסיגט קאן מען ליידען גרויס שאדען אין א קורצער צייט.

עופות ענטוויקלען א שלעכטע גע־וואוינהייט זיך צו בייסען און צופען איי־נע די אנדערע ווען זיי זיינען ניט אקטיוו און האבען ניט וואס צו טאן, און ווען מען האלט זיי אין ענגשאפט, ווען זיי זיינען הונגעריג, אדער ווען די שפייז איז ניט צוזאמענגעשטעלט פון די נויטיגע סאר־טען.

צוערשט בייסען זיי איינע ביי דער צווייטער די פיסלאך, דערנאך די עקלעך, די פליגעלאך, די רוקענס, די קעפלאך, און שפעטער ווען זיי ווערען עלטער בייסען זיי זיך די "ווענטס" (אונטער לייב).

קאניבאליזם קען אננעהמען איינע אדער עטליכע פון די דערמאהנטע פאר־מעס מיט אמאל, און די פארשיעדענע סיבות וואס ברענגען דערצו זיינען פאל־גענדע:

קליינע הינדעלאך הויבען אפט אן צו בייסען די פיסלאך איינער ביי דער צוויי־טער, איבערהויפט די נעגעל, איז צוליעב דעם וואס עס איז צו ליכטיג אין הינער־הויז. די נעגעל שיינען שטארק און דאס ציהט צו די אויפמערקזאמקייט פון די הינדעלאך, און זיי הויבען אן צו פיקען איינע ביי דער צייטער די פיסלאך, אזוי ווי די הויט אויף די פיסלאך איז גאנץ ווייך, נעהמט ניט לאנג ביז עס באוויזט זיך בלוט, און קוים פארזוכען די הינדע־לאך דעם טעם פון בלוט, ווערען זיי אזוי בלוט־דורשטיג, אז אין איינע פאלען נעהמט דאס בלויז איניגע שטונדען, און די גאנצע מחנה עופות ווערט פארוואַנ־דעלט אין קאניבאליזם, און פיהרען אן א ווילדען בלוטיגען קאמף איינער מיט'ן צווייטען. אין אזא פאל איז די בעסטע זאך טונקעל מאכען דעם צימער אזוי, אז פיסלאך זאלען ניט שיינען ביי די הינ־דעלאך. עס דארף אבער זיין ליכטיג גענוג אין צימער, אז זיי זאלען קענען צוקומען צו די שפייז און צום וואסער.

מען דארף רעגולירען די צאהל הינ־דעלאך לויט דער גרויס פון הינער הויז. ווען מען האלט 300 הינדעלאך, דארף דאס הינער הויז זיין 12 ביי 8 פוס און דער דיאמעטער פון 'האווער' (דער איבערדעק פון ברודער - סטאוו), דארף זיין 55 אינ־טשעס. פאר 500 הינדעלאך דאר דער צי־מער זיין ביי 10 פוס, און דער דיאמעטער פון "האווער" דארף זיין 60 אינטשעס.

מען דארף צוגרייטען גענוג פלאכע "האפערס" (כלים פון וואס צו עסען), אזוי אז יעדע הינדעל זאל האבען א גלייכע מעגליכקייט צו עסען. א האפער 12 פוס לאנג 9 אינטשעס ברייט, און 3 אינטשעס טיעף איז גענוג פאר 100 הינדעלאך.

אויב מען קען די הינדעלאך ארויס־לאזען אין דרויסען, זאל מען זיי ארויס־לאזען נאכדעם ווי זיי ווערען 6 אדער 7 טעג אלט. ערשטענס וועלען זיי האבען א געלעגענהייט צו עסען די פרישע גראזען, און צווייטענס וועלען די הינדעלאך זיך באוועגען און האבען וואס צו טאן.

אנדערע מיטלען וועלכע העלפען קאנטראלירען קאניבאליזם איז אויפהענ־גען אין הינער הויז שטיקלאך קארקעס, מערען, אדער אנדערע גרינסען, אדער שטיקלאך דארע ברויט. די שטיקלאך שפייז וואס מען הענגט אויף דארפען זיין אן ערך 10 אינטשעס הויך פון דעם דיל, דאס גיט די הינדעלאך עפעס וואס צו טאן און זיי געוואוינען זיך אפ פון פיקען איינע די צווייטע.

אין פאל קאניבאליזם ווערט פאראור־זאכט דורך די שפייז וואס ענטהאלט ניט גענוג מינעראלען, זאל מען צו געבען צו די שפייז אביסעל געמאלענע ביינער, זאלץ, אויסטער־שעל און אנדערע מינעראלען.

דער פאולטרי־מאן דארף האלטען אן אויג אויף די הינדעלאך, און זיין אויף דער וואך אין דער קריטישער פעריאדע, ווען די צייכענס פון קאניבאליזם באוויי־זען זיך, די געביסענע הינדלאך דארף מען גלייך אוועקנעהמען, און די בלוטיגע טיי־לען באשמירט מען מיט סמאלע, און דאס שטויסט אפט אפ די אנדערע עופות פון די צוביסענע.

"טשיק פוק" איז אויך א גוטע רפואה געגען קאניבאליזם, און דאס מאכט מען אזוי. מען נעהמט א האלבען אונץ "קוויי־ניין סאלפייט" און מען מישט דאס אויס מיט א גלאז בלוט רויטע פארב, מיט דער מיקסטשור באשמירט מען די פעדערען אויפ'ן רוקען און ארום עק פון דעם עוף. דער רויטער קאליר ציהט צו די הינדעלאך, אבער דער ביטערער טעם פון דער פארב און די איבעריגע שטאפען שטויסט זיי אפ. די הינדעלאך פארלירען אויף אזא אופן דעם אינטערעס אין אלעם וואס קוקט אויס רויט.

עס איז אויך גוט צו מישען אין טיש לעפעל זאלץ צו יעדען גאלאן טרינק וואַ־סער, פאר צוויי אדער דריי וואכען נאכ־אנאנד, און דאס וועט אפהאלטען פון צו־פען זיך איינער די צווייטע.

לייז פליי און "מאטס" (רויטע מיל־בען), זיינען אויסערליכע פאראזיטען וואס באפאלען די הון און טוען אפט אן גרויסע צרות. די הינער ווערען אפגעשוואכט, און קענען ניט ווידערשטעהן קראנקהיי־טען, הערען אויף צו לייגען, אדער לייגען וועניג.

דער פאולטרימאן טאר ניט פארנאכ־לעסיגען די זאך און דארף אנווענדען אלע נויטיגע מיטלען אויסצוראמען די דאזיגע משחיתים פון הינער הויז.

די לייז וואס האלטען זיך אויף הי־נער באלאנגען צו די בייסענדע און ניט די זויגענדע אינזעקטען. זיי שפייזען זיך אויף די הויט און פעדערען פון דער עוף, און די גאר שלעכטע פעלע טרעפט אמאל אז די הויט פון עוף איז בלוטיגט, ווערט אנגע־שוואלען און פארוואונדעט. דערוואקסענע הינער שטארבען זעלטען פון לייז, אבער פאר יונגע עופה'לאך זיינען לייז די גרעס־טע סיבה פון שטערבליכקייט.

א גוטער מיטעל פטור צו ווערען פון לייז איז "סאדיום פלארייד". מען גע־ברויכט דאס אין דער פארמע פון פאדער, און איין באהאנדלונג איז גענוג פאר זעקס מאנאטען.

מען באהאנדעלט די עופות אויף אזא אופן. מען האלט די הון מיט איין האנד ביי די פיס, און מיט דער צווייטער האנד באשיט מען א קליין ביסעל פאדער צווי־שען די פעדערען אויף די פאלגענדע פלע־צער: אויף דעם קאפ, אויפ'ן האלז, אויפ'ן רוקען, אויף דער ברוסט, אונטערען וועגט, אויף דעם עק און אונטער די פליג־לען.

מען דארף זעהן ניט געברויכען צו־פיעל פון דעם פאדער, ווייל דאס איז א שטארקער סם און עס עסט זיך איין אין דער הויט, אין די אויגען און נאז לעכער, און די הינער קאנען דערפון אמאל לייד־ען. דער וואס באהאנדעלט די עופות דארף זיך אויך היטען אז דער שטויב זאל איהם ניט אריין אין דער נאז אדער מויל. עס איז גוט צו האבען דעם נאז און מויל איבערגעדעקט מיט א נאס טיכעל בעת מען טוט אזא ארבייט.

נאך א מיטעל געגען לייז איז "בלוי־אוינטמענט", אזא זאלב וועלכער ענט־האלט 33 פראצענט קוועקזילבער. מען באשמירט א קליין שטיקעל זאלב די גרוים ווי אן ארבעס אויף די פאלגענדע פלעצער: אויפ'ן קאפ און אויפ'ן רוקען.

פליי זיינען אויך אן אנשיקעניש פון וועלכע עופות ליידען אפט. די מיטלען גע־גען פליי זיינען פאלגענדע: ניט לאזען היימישע בעלי חיים, ווי קראליקעס, הינט און דאס גלייכען ארומגעהן צווישען די עופות. ניט לאזען אז די עופות זאלען ארומגעהן אונטער געביידעס וואו עס גע־פינט שמוץ, אפט דעזינפעקצירען מיט קעראסין און זאליז־וואסער די פלעצער וואו די פליי פארמעהרען זיך.

"מאטס" זיינען גאנץ פארשיעדען פון לייז, זיי בייסען ניט, אבער זיי זויגען דאס בלוט ביי די עופות, די משחיתים זע־נען לאנג־קייטעכדיג באשעפעניסען, די גרוים פון א שפילקע קעפעל. איידער זיי פארזוכען בלוט קוקען זיי אויס גרוי, אבער נאכדעם ווי זיי זויגען זיך אן מיט בלוט באקומען זיי א רויטען קאליר. דערפאר רופט מען זיי "רעד מאטס" (רויטע מיל־בען). א גאנצען טאג באהאלטען זיך די "מאטס" אין די שפאלטען פון האלץ, ווי די רוסטס, נעסטען און ווענט, ביי נאכט באפאלען זיי די עופות און זויגען זייער בלוט. ווען מען קוקט זיך גוט צו אין די שפאלטען וואו די "מאטס" האלטען זיך קאן מען אויך באמערקען די אייעלאך וואס זיי לייגען. זיי פארמעהרען זיך אין די מאסען און קוקען אויסוויים.

"מאטס" קאנען אנטאן גרויסען שא־דען אין א קורצער צייט. ווארימער וועט־טער איז פאר זיי ווי געוואונשען און מען דארף זיך באווארענען געגען זיי פריה אין פריהלינג.

מען דארף גוט אויסרייניגען דאס הי־נער הויז, דערנאך דארף מען באשמירען די רוסטס, די ווענט, די אפפאל־ברעט־לאך און די נעסטען מיט אזא מאטעריאל וועלכען דאס האלץ ציהט אריין אין זיך. "קראד קארבאליק עסיד" (רוינען קארבאלקע) אויסגעמישט מיט קעראסין האלב אויף האלב, איז א גוטער מיטעל פטור צו ווערען פון די "מייטס". ווען מען שמירט אויס די נעסטען מיט דעם מא־טעריאל, דארף מען זיי דערנאך גוט אויס־לופטערען, כדי די אייער זאלען ניט אריינ־ציהען אין זיך דעם ריח פון קארבאליק. עס איז גוט צו טאן די ארבייט אין דער־פריה, אז ווען די הינער געהען זיצען זאל די הינער הויז שוין זיין דורכגעלופטערט. יונגע הינדעלאך זאל מען ניט אריינלאַ־זען אין א הויז וואס מען האט דעזינפעק־צירט געגען "מאטס".

הרב קוק שילדערט טרויעריגען מצב פון א"י אנשטאלטן

די לאגע פון אלע אנשטאלטען פון דעם אלטען ישוב אין ארץ ישראל איז אזוי ערנסט אז דאס קען גאר אין קיין ווערטער ניט געשילדערט ווערען. „און נאר גאט זאל זיך מרחם זיין" — אזוי שרייבט הרב הגאון ר' אברהם יצחק קוק, דער רב הכולל פון ארץ ישראל, אין א ריהרענדען בריעף וואס איז פון איהם אנ־געקומען צו די פיהרער פון עמוירדזשענסי קאמפיין פאר'ן ישוב הישן, 276 פינפטע עוו., ניו יארק.

הרב קוק שטעלט זיך אפ אין זיין בריעף אויף די באריכטען וועגען דעם קריזיס אין אמעריקע, און ער פאדערט אויף אמעריקאנער אידען אז דוקא אין שלעכטע צייטען זאלען זיי האנדלען גרויס, אין אידישען גייסט פון אפפערוויליגקייט, און ניט לאזען חרוב ווערען צעהנדליגע אינסטיטוציעס, וואס זענען אזוי נויטיג פאר דעם גאנצען ישוב.

„דער מצב פון אונזער הייליגען ישוב איז א פארצווייפעלטער — שרייבט דער באריהמטער גאון אונטער אנדערעס, אין העברעאיש — אלץ, אלץ שטעהט אויפ'ן שוועל פון חורבן און פארניכטונג, ח"ו. אונזער גאנצע מיה, די ארבייט פון דורות פאר אונז, די ארבייט פון פיעל צעהנ־דליגע יאהרען האלט ביים אונטערגעהן און פארשווינדען פון אויג, חלילה, אויב עס וועט ניט קומען באלדיגע הילף.

„די צייטען ביי אייך דארט זענען שווערע, מיר ווייסען עס — און דאך, און אפשר טאקע דערפאר, באגרייפט איהר ווי דרינגענד נויטיג עס איז צו טאן עט־וואס אויסערגעוועהנליכעס טראץ אלע שווערע מכשולים. דער צושטאנד פון אונזערע מוסדות דא ווערט דא ערגער פון טאג צו טאג, און איהר מוזט זיך אנ־שטרענגען מיט אלע כחות, צו באזייטי־גען אדער אמווייניגסטען צו פארלייכטע־רען די באלדיגע געפאהר וואס שוועבט איבער אלץ וואס מיר האבען דא".

הרב קוק וועקט אין דערזעלבער צייט די פיהרער פון דעם קאמפיין, צו טאן די ארבייט מיט אמונה און בטחון און צו־לאזען קיין יאוש:

„נאר ניט קיין יאוש, קיין געפא־לענקייט, קיין אפהענגיגקייט. איז בין זי־כער, אז אייערע רייד וואס קומען פון הארצען וועלען סוף־כל־סוף מאכען דעם געהעריגען רושם, וועלען אויפריהרען די הערצער פון אמעריקאנער אידען — און דער גאט וואס רוהט אין ציון וועט בענ־טשען אייער ארבייט מיט גרוים הצלחה".

ארבייטער שווימט ווי א סובמארין אונטער'ן וואסער

טאמאס אהרען, א שטאדטישער אר־בייטער, האט היינט דא באוויזען דאס אונמעגליכע, ער איז געשוואומען 25 פוס אונטער'ן אייז, פונקט ווי א סובמארין.

אהרען, ארבייטענדיג אויף רידאו סטריט, איז אריינגעפאלען אין טייך דורך א לאך אין אייז. זיינע מיטארבייטער הא־בען איהם פרובירט ראטעווען אבער זיי האבען איהם ניט געקענט געפינען. שפע־טער איז אהרען אליין ארויסגעקראכען פון אן אנדער זייט. עס האט זיך ארויס־געוויזען אז אהרען האט זיך ניט פאר־לוירען ווען ער איז אריינגעפאלען אין וואסער, און איז געשוואומען אונטער'ן אייז זוכענדיג אן ארויסגאנג, ביז ער האט געפונען.

קאבינעט וועט רעזיגנירען

אסלא, נארוועגיע, מערץ 6.

די רעזיגנאציע פון נארוועגישען מי־ניסטעריען קאבינעט ווערט דערווארט די טעג צוליעב דעם טויט פון פרעמיער פ. קאלסטאד.

די ידיעה וועגען פרעמיער'ס טויט איז אנגעקומען אין מיטען פון א פארלא־מענט זיצונג, וועלכע איז באלד איבער־געריסען געווארען.

שוידערליכע טראגעדיע מיט א אידיש מיידעל

פון ביאליסטאק שרייבט מען:

א הארצרייסענדע סצענע האט זיך אפגעשפילט אין שטאדט־גארטען.

איינער פון די דורכגעהערס, דער יונ־גערמאן זיידעל שמיד (זשעלאזנע 23), האט ניט ווייט פון דער הויפט־אלעע גע־זעהן ארויסשטארצענדיג פון שניי א קאפ פון א פרוי.

ער מיט נאך עטליכע זענען צוגעגאַנ־גען צום ארט און דארטען האבען זיי דערזעהן פאר זיך אזא בילד:

אין שניי איז געלעגען א יונגע אי־דישע מיידעל, וועלכע האט זיך געטריי־סעלט פון קעלט. בעת זיי האבען זי אנ־געהויבען ארויסשלעפען האט זי זיך ניט געלאזט. זי האט דערצעהלט, אז זי ליגט שוין אזוי העכער א שעה, און דאס טוט זי, כדי אזוי ארום צו מאכען א סוף צו איהר לעבען.

מ'האט זי אבער ארויסגעשלעפט פון שניי און גערופען א פאליציאנט, וועלכער האט זי אפגעפיהרט אין קאמיסאריאט.

ווי ס'האט זיך ארויסגעוויזען, איז זי אנטלאפען פון איהר שטיף־מוטער, וועלכע טוט איהר אן גרויסע צרות.

דאס מיידעל טראגט זיך שוין ארום א לענגערע צייט מיט'ן געדאנק צו באַ־געהן זעלבסטמארד. היות זי האט ניט געהאט קיין געלט אויף צו קויפען סם, האט זי זיך אריינגעלייגט אין שניי, כדי זי זאל דערפרוירען ווערען.

א פאסאן פארשלאג

"וואס זאל איך טאן אום מיין אלטע דרעס זאל אנטשפרעכען דער נייער לאנגער מאדע, איז געווען א הארבע שאלה פאר מיר, אבער איך בין געפאלען אויף א פלאן. דער טייל וועלכער איז געווען באַ־דעקט איז געווען טונקעלער, דעריבער האב איך דעם שטאף געבלייכט און דער־נאך געפארבט די גאנצע דרעס לויט די אנווייזונגען פון "דיימאנד דייס" פעַ־קאלע.

"זעלבסטפארשטענדלאך האב איך גע־נוצט "דיימאנד" פארבען פאר דעם איי־בערפארבען. מיט די דאזיגע אויסגעצייי־כענטע פארבען האב איך געפארבט זעהר א סך פון מיינע זאכען. עס האט מיר פארשפארט פיעל געלט און איך האב אלעמאל געקראגען די בעסטע רעזולטא־טען. די פארבען זענען גלייך פארטיילט, גלאט, גוט צו טראגען און וואשען. מיינע פריינט מיינען אז מיינע קליידער זענען ניי, אבער דאס זענען מיינע אלטע קליידער וועלכע איך האב איבערגעפארבט מיט די "דיימאנד" פארבען. א דאנק אט די "דיימאנד" פארבען האב איך טאקע איי־מער געהאט אן אויסגעצייכענטען ערפאלג ביים פארבען מיינע קליידער!"

מרס. נ. ס. לעווים, קוויבעק

אלע מוטערס דארפען וויסען פון דער רפואה

פון אנפאנג טראגען ביז דאס קינד ווערט אנטוויקעלט, דאן טוט פיליפס מילק אף מאגנעזיא די גרעסטע טובה פיעלע פרויען.

עס פארלייכטערט דער צוקונפטיגער מוטער'ס נישט גוטסקייט, הארץ ברענע־ניש, פריהמארגען קראנקהייט, נייגונג צו ברעכען; עס העלפט פארדייאונג. זיין מילדע אבער ווירקזאמע לאקסאטיווע טע־טיגקייט פארזיכערט רעגולערע מאגען ריינינגונג.

פיליפס מילק אף מאגנעזיא איז בעסער ווי ליים וואסער צו נייטראליזירען דער קוה'ס מילך אלס קינדער שפייז. א טייל־לעפעלע טוט אויף אזוי פיעל וויפיעל א האלבע פיינט פון ליים וואסער. עס איז א מילדער אפפיהר מיטעל; אונשעדליך, כמעט אהן טעם.

אלע דראג סטארס פארקויפען פיליפס מילק אף מאגנעזיא אין היבשע 50 סענ־טיגע באטעלס. פאדערט אלע מאל די אריגינעלע, וואס ווערט רעקאמענדירט פון דאקטוירים פאר 50 יאהר.

פ ר י י: פאר יונגע און צוקונפטיגע מוטערס. "נוצליכע אינפארמאציע", א נויטיגער ביכעלע וועגען געזונט פון מו־טער און קינד. שרייבט צו טשאס. ה. פיליפס קעמיקאל קא. 907 עליאט סטריט, ווינדזאר, אנטאריא. איהר וועט עס קריגען פאלשטענדיג אומזיסט. (געמאכט אין קאנאדע).

פיעלע וואונדערבארע קונסט צייכענונגען זיינען קאפירט געווארען פון די פארפרארענע פענסטער

פון א פאכמאן

מיר האבען היינטיגס יאהר שעהנעס וועטער און זעהר ווייניג שנעע, דאך גע־דענקען מיר גאנץ גוט די שנעע שטורעמס אין די פריהערדיגע יאהרען און מיר גע־דענקען אויך, אז פון א גרויסען פראסט ווערען די פענסטער אפט פארפרארען. אמאל ווען מיר קוקען זיך צו צו די פענסטער זעהען מיר, אז פארשיעדענאר־טיגע פיגורען זיינען אויסגעקריצט דארט. דאס אלץ איז גאנץ גוט באוואוסט. ווע־ניגער איז באוואוסט דער פאקט אז פיע־לע צייכענונגען אויף דזשולערי און אנ־דערע שעהנע אויסנעהעכצען זיינען קא־פירט געווארען טאקע פון די פארפרארענע פענסטער און כמעט אונבאוואוסט איז דער פאקט, אז מיט אראפנעהמען דיעזע צייכנונגען פון די פארפרארענע פענסטער האט זיך אפגעגעבען א גרויסער מאן אין סטייט ווערמאנט. הגם דיעזער מאן איז ...

ער איז באקאנט געווארען אלס "דער מאן וואס גיט זיך אפ מיט שנעעלאך."

וויסענשאפטסלייט האבען זיך אבער מיט דער ארבייט פון דעם דאזיגען מאד־נעם מאן זעהר פאראינטערעסירט און פון פיעלע אוניווערזיטעטען איז מען געקומען צו איהם קריגען בילדער אויף צו שטודי־רען די פארמירונג פון שנעע אויף די שוי־בען און די שעהנע צייכענונגען.

זיין רעפוטאציע איז כסדר געוואק־סען. זיין נאמען און זיין ארבייט איז גע־ווארען באוואוסט. פיעלע ארטיסטען, דע־זיינערס, דעקאררייטארס און גאלד אויס־נעהער האבען זיך גענומען ווענדען צו ... זיך אויסדרוקטען אלס ניט וויכטיגע זאך — אראפנעהמען בילדער פון פארפרארענע שויבען — איז געווארען אן ארבייט, וועלכע האט געבראכט באוואונדערונג צו פיעלע מענשליכע אויגען. אין די דער־מאהנטע פאכען איז בענטלי געווארען אויסערגעוועהנליך שטארק בעוואוסט און ניט נאר אין אמעריקא. נאר אויך אין אנדערע לענדער האט מען זיך אפט און און שטארק באנוצט מיט די צייכענונגען וועלכע ער האט פאטאגראפיש קאפירט פון די פארפרוירענע שויבען.

ניט איין מאל האט א פרוי באוואונ־דערט א שעהנע אויסגעארבייטע שטיק דזשולערי, ניט איין מאל האט מען באַ־וואונדערט א וואונדערבארע אויסהעפ־טונג, א וואונדערבארע דעזיין אויף פא־פיר, ניט וויסענדיג אז דאס איז א פעטערן געמאכט ניט דורך מענשליכע הענט, נאר דורך דער נאטור אליין און דוקא געמאה־לען אויף א פראסטע שויב אין א הויז ערגעץ אין א קליין שטעדטעל אין ווער־מאנט סטייט.

ווי עס ווערט איבערגעגעבען האט ער קורץ פאר זיין טויט צוזאמענגע־שטעלט א זאמלונג פון פינף טויזענד קא־פיעס פון פארשיעדענע פעטערנס, וואס ער האט קאפירט פון די שויבען אין משך פון איבער פופציג יאהר פון זיין לעבען.

דיעזע זאמלונג, וועלכע איז צונויפ־געשטעלט געווארען מיט דער מיטהילף פון א הויכען בעאמטען פון דער וועטער ביורא פון די פאראייניגטע שטאאטען, ווערט באנוצט ווערען אין אינוווערזיטעטען פון דער גאנצער וועלט אלס טעקסט בוך.

דער "מאן וואס גיט זיך אפ מיט שנעעלאך" האט אויך צייט געווידמעט אויף פאטאגראפירען רעגען טראפענס, טוי־טראפענס און אזוי ווייטער. דאס האט ער אבער אנגעפאנגען צו טאן אין די לעצטע יאהרען פון זיין לעבען. הויפט־זעכליך אבער איז זיין ארבייט געווען צו פאטאגראפירען נאטורס צייכענונגען אויף די שויבען און אין דיעזער ארבייט איז ער דער עקספערט.

ווי ער אליין גיט איבער האט ער נאך קיינמאל אין די פיעלע יאהרען ניט באמערקט אז עס זאל ווען עס איז ארויס־געבראכט ווערען אויף די שויבען א פיגור אדער צייכנונג, וועלכע זאל זיין עהנליך אינגאנצען צו א פריהערדיגע צייכנונג. יעדעס מאהל איז די צייכנונג געווען אן אנדערע. אין דער נאטור זעהט אויס זיי־נען קיין צוויי גלייכע זאכען נישטא.

ווי געזאגט האבען ניט פיעלע פון די דורכשניטליכע מענשען געוואוסט פון דער ... מר. בענטלי אליין האט געהאט בלויז א דורכשניטליכע ערציהונג און דאך איז ער געווארען דער גרעסטער אויטאריטעט אויף דעם געביעט פון שנעעלאך. ער האט עס געהאט צו פארדאנקען זיין שטארקע ליעבע צו דער נאטור און איהרע ערשיי־נונגען.

פארלארען 18 פונט

אט איז א פרוי וואס שרייבט: — "איך בין זעהר דאנקבאר וואס איך האב באמערקט אייער אדווערטייזמענט "פאר־לירט העסליכען פעטס". דער מיטעל, וועל־גען וועלכען זי האט געלייענט, איז געווען אזא פשוט'ער — בלויז די כמעט כשות־פארציע פון קראשען זאלץ.

"איך האב אנגעהויבען נעמען קראשען זאלץ מיט 16 וואכען צוריק צו פארלירען וואג. איך האב דאן געוואויגען 140 פונט. יעצט בלויז 122 פונט. איך וויל אראפ־געהן ביז 112 און איך גלויב אז איך וועל עס אויספירען מיט דער צייט. קראשען זאלץ האבען מיר געהאלפען ארום און ארום. איך בין זעהר דאנקבאר וואס איך האב באמערקט אייער אדווערטייזמענט "פארלירט העסליכען פעטס". — מרס. וו. דאבעליו ס.

נישט ווי אנדערע זאלצען איז קראשען נישט בלויז אן אפפיר מיטעל. ווען איהר נעמט קראשען זאלץ סטימולירט איהר נישט בלויז אייער לעבער און נירען צו פונקציאנירען נאטירליך און פערפעקט. נאר איהר באזארגט יעדען אינוויינינגסטען ארגאן, נערוו און פיבער אין קערפער מיט נאטור'ס אייגענע באלעבענדע און באפריי־שענדע מינעראלען.

נעמט א פלאש קראשען זאלץ היינט און נעמט א האלבע טיי לעפעל אין א גלאז הייסען וואסער יעדען אין דער פריה פאר פרישטיק.

איידער איהר לײדיגט אויס די פלאש וועט איהר פיהלען מיט יאהרען אינגער — אויגען ווערען קלארער — דער טראט לעבעדיגער — נערוון פעסטער — איהר וועט געזונט שלאפען. הנאה האבען פון אייער עסען און נאך א שווערען טאג ארבייט וועט איהר זיין גרייט פאר פאר־וויילונג — א מיליאן פרויען וויסען שוין פון דעם.

קיעזוער'ס קעש פוירניטשור סייל

אייער גרעסטע געלעגענהייט. איינצושפארען פון 25 ביז 40 פראצענט פון די וואונדערבארע מציאות אין קעש

טשעסטערפילד סעטס — רעגולאר $195.00 פאר $95.00

בעדרום סעטס רעגולאר $450.00 — — — פאר $275.00

טשעסטערפילד סעטס רעגולאר $450 — — פאר $275

האנט קארווד פריים

אויך נייעסטע סטיילס דיינינג רום סעטס

קומט און זעהט אליין דעם אויסערגעוועהנליכען פארניטשור סייל אין שטאדט.

עס איז דא בלויז איין קיעווער סטאר

קיעווער פארניטשור קא.

452 ספעדיינע טעלעפאן טריניטי 0706

אפען אין אווענט. קיינע ברענטשעס.

איר דארפט די עקסטרא נארונג וואס פריי'ס קאקא גיט

איהר ווייסט ווי דערוואַרימענדיג און באקוועם א גלאז פריי'ס קאקא מאכט. עס איז מער ווי א פאראי־בערגעהענדיגער געפיהל. עס איז אן אויסערליכער סימן פון דעם דורערנדען אינוויינינגסטען בענעפיט וואס איהר קריגט — די עקסטרא נארונג אז אונז פון פריי'ס האט די ענערגיע ווערט מעהר ווי ברויט, ביפשטעק, אדער אייער. פריי'ס איז די קאקא מיט דעם שאקאלאד טעם — דער עקאנאמיש־סטער שפייז געטראנק וואס איהר קענט קויפען.

שרייבט פאר פרייעם רעסיפי ביכעלע.

J. S. Fry & Sons (Canada) Limited, Montreal, Que.

געמאכט פון דער עלטסטער קאקא און שאקאלאד הויז אין דער וועלט.

דער גרויסער איינדרוק פון פאלקס־פאראיין ראדיא שטונדע

די לעצטע פראגראם פון דער פאלקס פאראיין ראדיא שטונדע האט פאראור־זאכט א סענזאציע אין שטאדט. עס איז שווער זיך פארצושטעלען וויפיעל טאראנ־טאר אידען, וועלכע האבען זיך ביז היינ־טיגען טאג זעהר ווייניג אינטערעסירט מיט'ן פאראיין, האבען זיך מיט אמאל ...

שטעהער פון ארגאניזאציעס, וועלכע הא־בען צוגעשיקט זייערע דעלעגאטען און אויך ארבייטער.

ווי באוואוסט, האט יעצטיגער קאמ־פיין פארשיעדענע צוועקען. ערשטענס מוז דער פאלקס פאראיין געשטעלט ווע־רען אויף א גוטען סאלידען באזיס. ...

... און שוהלען האבען זיך זעהר וואַרעם אפ־גערופען אויף די אפיעלס וועלכע זענען ביז יעצט געמאכט געווארען. דעם אנ־פאנג פון דער מיקאל סטריט שוהל, האט נאכגעפאלגט די שאו סטריט שוהל, וועל־כע, א חוץ א שעהנעם דאניישאן, האט אויך צוגעזאגט ארבייטער פאר'ן קאמ־פיין.

די פארבארייטונגען פאר'ן קאמפיין זענען יעצט אין פולען גאנג. די ארבייט געהט אן מיט דער הילפע פון פיעלע פאר־...

... הייטען. דער פאלקס פאראיין, וועלכער קוקט נאך די ארימע קראנקע ביי אונז אין שטאדט, איז פארווארפען מיט ארבייט. אלעס מוז געטאן ווערען, אז דער פאלקס פאראיין זאל קריגען די נויטיגע מיטלען.

די, וועלכע שטעהען נאהענט צום פאראיין זענען זיכער אין יעצטיגען מא־מענט, אז די טאראנטאר אידען וועלען זיך זעהר ווארים אפרופען צום קאמפיין און וועלען העלפען דעם ערפאלג.

ניי'עס ביי אונז אין שטאדט

צוויי לייכט פארוואונדעט ווען קאר קערט זיך איבער אין צוזאמענשטויס

אין א צוזאמענשטויס צווישען צוויי קארס אויף פליט לעבען שערבוירן סטריט, האט איין קאר זיך איבערגעקערט און צו־געדריקט דעם דרייווער און דעם פאסא־זשיר. זיי זענען באלד באפרייט געווארען פון פארבייגעהער און זענען אפגעפיהרט געווארען אין סט. מייקעלס האספיטאל. די צוויי, דזשין קאהען, פון ביטרים סט. און נארמאן גאלדשטיין, ון סט. דזשאנ'ס ראוד זענען אפגעקומען מיט לייכטע וואונ־דען.

דער דרייווער פון דער צווייטער קאר, פראנק סיימאנס, פון פערוואוד עוועניו, איז ארוים אומבאשעדיגט.

סיגאר סטאר בא'גנב'עט

די סיגאר סטאר פון שמואל בלעק־שטיין, אויף 28 קווין סטריט איסט, איז בא'גנב'עט געווארען ביינאכט. די גנבים האבען זיך ארייננעקראגען דורך א הינ־טערשטע פענסטער און האבען ארויסגע־קראגען 50 דאלאר מזומן און סחורה. ווע־מעס ווערט עס איז נאך נישט באשטימט.

כאפט גנבים פון זיין קאר איי־דער מען האט זי רעכט אוועקגע'גנב'עט

קלארק מעקנעיל איז געווען צו גאסט ביי זיינע פריינט אויף בלור און קלענדע־נאן עוועניו. זיין קאר איז געשטאנען אין דרויסען. דערהערענדיג דעם קלאנג פון אן אפפאהרענדיגער קאר איז ער ארויס־געלאפען און פונקט אין צייט.

אין זיין קאר זענען נארוואס אפגע־פאהרען צוויי יונגעלייט.

... בייִדע זענען אנגעקלאגט אין א פארזוך צו גנב'ענען.

פייערלעשער זוכען מענשען אין ברענענדער הויז און געפינען קיינעם נישט

ווען א שכן האט באמערקט א פייער אין 221 גרויס סטריט, האט ער ארויסגע־רופען די פייערלעשער און אויסגעדריקט זיין מורא, אז די איינוואוינער געפינען זיך אין הויז. ווען די פייערלעשער זענען אנגעקומען איז די הויז שוין געווען שטארק ארומגענומען פון דעם פייער. די פייערלעשער זענען אריין אין די פלאמען און קיינעם אין הויז נישט געפונען.

ווי עס האט זיך שפעטער ארויסגע־ציגט איז די פאמיליע פון נארמאן גרינ־ספאן, וואס וואוינט דארט, געווען דאן צו גאסט ביי פריינט, און האבען גאר נישט געוואוסט וועגען פייער.

דער היזק באטרעפט 1800 דאלאר. די אורזאכע פון פייער איז אומבאקאנט.

אלץ צוליעב א מאנטעל

פאראכטאגען זונטאג אוונט איז א גאטספארכטיגער טאראנטאר בירגער גע־זעסען ביי זיך אין הויז פארטיפט אין זונטאג געדאנקען. און אפשר האט ער גע־טראכט וועגען דעם מארגענדיגען מאנטאג. אין צימער איז געווען פינסטער.

אזוי פארטיפט איז ער געווען אין זיינע געדאנקען, גאטספארכטיגע אדער טרויעריגע, אז ער האט נישט געהערט, ווי אימיצער איז אריין אין הויז. און דער אריינגעקומענער האט אויך נישט בא־מערקט דעם זיצענדען.

ווען ביידע האבען זיך געכאפט, אז זיי זענען נישט אליין, האבען ביידע זיך דערשראקען. דער אריינגעקומענער איז ...

... בען שטעהן.

די ענדע איז, אז דזשא קוירוואור, 17 יאהר אלט, פון רענלי עוועניו, איז ארעסטירט געווארען אויף פינף קלאגעס פון איינברעכען זיך אין פרעמדע הייזער.

דער ארעסטירטער איז דזשאן ווי־ליאמס, 17 יאהר אלט, פון דארי סטריט. שפעטער צו האט מען אויך אפגעזוכט דעם אנטלאפענעם, ארנאלד לאמאנס, 19 יאהר אלט, פון האמבער קריסט בולוואר.

טאראנטא סימפאני ארקעסטער אין אל בריטישן פראגראם

די טאראנטא סימפאניע ארקעסטער אונטער דער לייטונג פון דר. ערנסט מעק־מיליאן וועט היינט אין נייגטען בין השמשות קאנצערט אין מעסי האל, 5.15 פארנאכט דורכפיהרען אן אל־בריטישען פראגראם.

דער טאראנטא קאנסערוואטאריום־כאר זינגט "בענעדיסטע אמניא אפערא" פון וואגען וויליאמס. פאר סאפראנא סא־...

אריסטיד בריאן, דער ראדיקאל און פאטריאט

(פארזעצונג פון פיידוש 4)

מלחמה פיעל געהאלפען צום זיעג פון די פארבינדעטע; אגיב אפילו בריאן איז גע־ווען דער, וואס האט אין דער מלחמה צייט געפאדערט א "שלום בלויז דורך א זיעג", — האט ער אליין און אלע, וואס האבען איהם נאר געקאנט, עס באלד פאר־געסען, ווי די מלחמה איז נאר אריבער. אמת, ער האט ביי דער שלום קאנפערענץ ...

היט אייער געזונט

פונקט ווי וויכטיג עס איז א גוטער דאקטאר, איז נאך וויכטיגער, אז די פרעסקריפשאן וועלכע דער דאקטאר גיט זאל ריכטיג געמאכט ווע־רען פון א קאמפעטענטען דראגיסט.

ראטבארט'ס

דער ראיעלער דראגיסט.

טעלעפאנירט אונז. מיר שיקען נאך אייער פרעסקריפשאן און דעליווערען, ניט אכטענדיג אין וועלכען טייל פון שטאדט איהר וואוינט.

מעסיגע פרייזען.

שנעל, ראיעל, פינקטליך.

ראטבארט'ס דראג סטארס

קארנער דאנדעס און אגוסטא עוועניו. נייער טעלעפאן: עדעלייד 6201

676 קווין סט. וועסט. עדעלייד 2800

זייט איהר שוין ? אויב ניט—ווערט שוין

איהר קאנט ניט און איהר טארט ניטווארטען. איהר מוזט גלייך

ווערען א מעמבער פונם פאלקס־פאראיין פון טאראנטא

א קוואדער אדער 50 סענט א מאנאט איז קיין געלט ניט. פארשרייבט זיך באלד. לאזט וויסען ביי טעלעפאן: ווייווערלי 7292.

די גאנצע שטאדט רעדט וועגען איין זאך: —

וועגען דעם פאלקס־פאראיין

מ'פרעגט איינער דעם צווייטען צי איז ער שוין א מעמבער פונ'ם פאלקס פאראיין. אויב ניט טעלעפאנירט: ווייווערלי 7292. און פארשרייבט זיך באלד אלס א מעמבער.

איבער 25 אדער 50 סענט א מאנאט קענט איהר ניט שטעהן אוועק פון דער וויכטיגער אינסטיטוציע.

— א, וואס זאגט איהר מאמעשו? האט איהר זיך שוין פארשריבען?

— ניין? וואס הייסט ניין. אלע האבען זיך שוין פארשריבען.

— פאנט גלייך אפ ווייווערלי 7292 און מ'וועט אייך באלד פארשרייבען.

— אודאי. איך מיין טאקע דעם פאלקס פאראיין.

— עס איז א חרפה ניט צו זיין א מעמבער אינ'ם פאלקס פאראיין, און אין גאנצען פאר א קוואדער אדער 50 סענט. קענט איהר אויך זיין מיט לייטען גלייך.

די באָרד

(ערצעהלונג)
פון דוד קירשענבוים

בעת מאריס סילווער האט דער־האלטען א בריעף פון זיין ברודער שמואל, אז ער האט באשלאסען צו ליקווידירען זיין גרויס וויין־געשעפט און איז גרייט צו עמיגרירען קיין קאנאדע און ער פארלאנגט בלויז פון איהם ער זאל איהם ארויסשי־קען די נויטיגע רייזע פאפירען, איז דאס פאר מאריסען געווען העכסט איבערראש־ענד און אונגלויבליך.

איבערראשענדער און אומפארשטענד־ליכער איז פאר איהם געווען זיין ברודערס בעטען, אז ער זאל זיך סטארען, וואס גי־כער צו ערפולען זיין בקשה. א צוטומעל־טער איז מאריס ארומגעגאנגען, באין אופן ניט געקענט באגרייפען די פלוצלינגדיגע משונה'דיגע פארענדערונג אין זיין ברו־דערס לעבען.

אט ערשט ניט לאנג האט ער ער־האלטען פון איהם א בריעף, אז זיין מסחר איז אויסגעצייכענט, האט פרנסה ברווח, וויל ניט הערען פון קומען קיין קאנאדע. און גאר ראפטום אזא פארענדערונג — ער איז גרייט צו ליקווידירען זיין פרנסה־דיג געשעפט און קומען קיין קאנאדע.

געדענקט האט מאריס זיין ברודער שמואל ווי אין חלום. בעת מאריס האט פארלאזט זיין געבורטס־שטאדט, איז זיין ברודער געווען נאך א קינד. ווען די עלטע־רען האבען געלעבט, פלעגען זיי אפט אין די בריעף צושרייבען גרוסען פון זיין אינגערען ברודער. שפעטער ווען די על־טערען זיינען אפגעשטארבען, האט ער יאהרען ניט געהערט פון איהם. נאר איין מאל האט ער ערהאלטען א בראכטפול נעציקעלטען אידישען בריעף פון איהם, פונ'ם כתב יד און נוסח איז געווען קענ־טיג, אז דאס אינגעלע האט די צייט ער־צויגען אין א פולשטענדיג גוט ענטוויקעל־טען יונגנמאן. אינ'ם בריעף האט ער גע־לאזען וויסען מאריסען, אז ער איז פאר־חייראט, פארמאגט א גוט געהענדען וויין־געשעפט, עס געהט איהם גוט, נויטיגט זיך לחלוטין ניט אין קיין שטיצע. און ווען מאריס האט איהם פארגעלייגט, אז ער זאל קומען קיין קאנאדע, האט שמואל אויסגעלאכט זיך פון „פאהרען מעבר לים", וואו דער גוף מיט דער נשמה זיינען פאר־שקלאפט, און דא גאר ראפטום וויל ער נאר אליין קומען?

מיט א וואך שפעטער האט מאריס דערהאלטען א צווייטען בריעף פון זיין ברודער. אינ'ם בריעף איז געלעגען א פאטאגראף. לכתחילה האט מאריס גלייכ־גילטיג באטראכט דעם פאטאגראף, דער־קאנט אין איהם עפעס א ווייטען היימי־שען קרוב, נאר גלייך, ווי ער האט אנגע־הויבען לייענען די ערשטע שורות פון דעם בריעף — היות, ווי דיר איז באקאנט פון מיין ערשטען בריעף מיין פעסטעס בא־שלוס אויסצואוואנדערען קיין קאנאדע, שיק איך דיר, אויב נויטיג פאר מיינע רייזע דאקומענטען, מיין פאטאגראף. — איז מאריס ווי אן אפגעבריהטער אפגע־שפרונגען פון זיין ארט און דער בריעף איז איהם פון האנט ארויסגעפאלען.

די פאטאגראפיע האט פארגעשטעלט א ברייט־פלייציגען איד זיצענדיג מחשבות־דיג פארטראכט מיט א האנט אונטערען קאפ ווי אן אלטער בעל הבית און דעה־זאגער אינ'ם קליינעם שטעדטעל, אנגע־טאן א סאמעטענער צוקנאדערטער יאר־מולקע מיט א ברייט צוקעמטער שווארץ כוואליענדיגער בארד, וואס האט אזש פארדעקט די לאצען פון זיין שבת'דיגער לאנגער קאפאטע.

זיין פרוי, באמערקענדיג דעם ערשי־טערענדען איינדרוק, וואס דער ערהאל־טענער בריעף פון די "אלד קאנטרי" האט געמאכט אויף מאריסען, האט מיט ער־שטוינונג געפרעגט איהם, ווער די פאטאג־ראפיע איז. מאריס איז געשטאנען ווי אהן לשון. ער האט זיינע אויגען ניט געגלויבט, אז אט דער היימיש באלעבאטישער איד מיט דער שווארץ כוואליענדיגער בארד איז א ווירקליך בילד פון זיין אינגערען ברודער, שמואל. ער האט געעפענט דאס מויל, געוואלט אפענטפערען זיין פרוי, האט ער ניט געפונען דאס פאסיגע ווארט. זיינע געדאנקען זיינען געשוואומען אין דער פינסטער. ער האט אליין ניט גע־פיהלט, ווי זיינע פינגער האבען זיך אוועקגעלייגט אויף זיינע גלאט ראזירטע באקען און האט קוים שעפטשענדיג ארוים געריעדט: אט דאס איז מיין אינגערער ברודער שמואל....

— הייסט דאס, — האט זיין פרוי סארקאסטיש באמערקט, — ווען דו וואלסט לאזען וואקסען זיך א בארד, וואלסטו געהאט אזא אויסזעהן?

מאריס האט זיין פרוי מעהר ניט גע־ענטפערט. אט איצט האט ער זיך ערשט נעכאפט: זייענדיג אין דער מדינה פאר די לעצטע פינף און צוואנציג יאהר האט ער כמעט אינגאנצען פארגעסען זיין היי־מיש קליין פויליש שטעדטעל, וואו ער איז געבוירען און ערצויגען געווארען. די חושכ'דיגע איינגעהויקערטע הייזער מיט די צודרעהטע און אויסגעקרימטע געסלאך און די שטעדטעלדיגע אידען מיט זייער קליידונג און אויפפיהרונגען. ווי א מענש וואס האט א צייט לאנג געהאט פארלארען זיין זכרון, האט פלוצלינג אנגעהויבען טאגען אין זיין מוח און א געבויגענער, פארזונקענער אין מחשבות מיט גרויסע ברייט צועפענטע אויגען אנגעשטרענגט ציללאז אין די ווייטע אונענדליכקייט האט ער ארויסגערופען די באקאנטע גע־שטאלטען וואס זיינען אין א ווינקעל פון זיין מוח ערגעץ געלעגען באהאלטען פאר די לעצטע פינף און צוואנציג יאהר.

א טעלעגראמע פון דער שיפס געזעל־שאפט מיט א באשטימטען דאטום האט מאריסען אינפארמירט אז זיין ברודער שמואל קומט אין קאנאדע. לכתחילה, בעת מאריס האט ערהאלטען דעם ערשטען בריעף פון שמואל'ן, אז ער זאל קומען קיין קאנאדע האט דאס פארשאפט איהם אינערליכע פרייד. א אינגערער ברודער, געוועזען א צייט א יתום, האט ער זיך מסתמא גענוג געפלאגט בעת דער וועלט מלחמה, אויסגעשטאנען כל'ערליי יסורים. איצט, אז ער וועט קומען, וועט ער איהם געבען א היים, זיין צו איהם ווי א פא־טער; האבען השגחה אויף איהם, באזאר־גען איהם אין דער צוקונפט. עס זאל איהם גאר ניט פעלען, און בכלל זוכען צו פארגיטיגען מיט ברידערליכע ליעבע פאר די צרות און יסורים, וואס ער איז אין דער אלטער היים, בלחמה־צייט, אויסגע־שטאנען.

נאכ'ן ערהאלטען אבער די פאטא־גראפיע, האט זיך מאריס'עס באציהונגען צו זיין אינגערען ברודער ראדיקאל געענ־דערט. א דרך־ארץ'דיגען געפיהל, גלייך שמואל וואלט געווען דער עלטערער ברו־דער און ער, מאריס, דער אינגערער, האט ער דערפיהלט צו איהם. פארטראכטענדיג זיך גאנץ אפט אין דעם פאטאגראף האט ער געזעהען פאר זיך, א איד, א הדרת־פנים, א ברייטער בעל הבית אינם שטעד־טעל, א דאזאר אדער גבאי פון בית־המדרש, א גרויסער בעל דעה זאגער אין שטעטעלדיגע אסיפות מיט א קלוגען לא־גישען שכל, צו וועמענס רייד אלע הערען זיך צו. אין זיין הארץ אנשטאט מיט אינטימער הארציגער ברודער ליעבע האט פארנומען דאס פלאץ גרוים הכבוד און אבשיי, ניט ווי צו אן אינגערען ברודער, נאר ווי צו א פרעמדען ברייט פארנעה־מענעם הדרת־פנים'דיגען איד, וועלכער איז איינצייטיג זיין ברודער, פאר וועמען מען דארף אבער גרוים דרך ארץ האבען.

בעת שמואל איז ארונטערגעקומען פונ'ם באהן, איז ער געגאנגען אנגעטאן א ברייטען סאמעטענעם רבנישען קאפעלוש מיט א היימיש געמאכטען פוטערנעם מאנטעל. זיין שווארץ כוואליענדיגע בארד האט פארדעקט די ברייטע נגלע פוטערנע לאצען. מאריס האט זיך פארגעשטעלט פאר איהם אלס זיין ברודער. אויף א מא־מענט זיינען ביידע געשטאנען איינער אנטקעגען צווייטען אהן לשון. מאריס האט איהם דרך־ארץ'דיג דערלאנגט די האנט און האט קיין העזה ניט גע־האט צו קושען זיך מיט איהם. דאס גע־פיהל אז דעם אידען, וואס ער האט דא אפגעווארט איז ווירקליך גאר ניט זיין ברודער, דער געוועזענער קליינער שמוליק, נאר א איד פון זיין היימיש שטעדטעל, איינער פון יענע געשטאלטען, וואס האט לעצטענס ערוואכט אין זיין זכרון.

אפזייענענדיג עטליכע וואכען אין לאנד האט שמואל איינגעזעהן אז עס איז קיין תכלית ניט פון זיצען און עסען, מען דארף זארגען פאר א צוקונפט. ער האט זיך איבערצייגט, אז אויף וויפיעל ער האט זיך פארגעשטעלט אמעריקא, איז דאס נאך ניט קיין טפה מן הים; אלץ האט איהם אויסגעקוקט היפוכ'דיג און מאדנע. ער האט גלייך באגריפען, אז אזא איד ווי ער איז, אהן א פאך, א היימישער סוחר, איז דא אין די מקומות אויף א נידריגע מדרגה, און איינמאל, בשעת א געשפרעך מיט מאריסען, האט ער איהם געפרעגט אויף זיין היימישען לשון — מתי אעשה גם אנכי לביתי?....

— ליעבער ברודער — האט איהם מאריס דרך ארץ'דיג אפגעענטפערט — איך האב דיך אויף קיין מינוט ניט ארויס־געלאזט פונ'ם רעיון, זארגענדיג פאר דיר פאר א תכלית. זאלסטו אבער וויסען זיין, אז לויט דיין מצב און הילוך זענען די צוקונפטס־ אויסזיכטען פאר דיר אדער זאלסט ווערען א שמאטע הענדלער אדער ארבייטען אין א פאבריק, וואו מען רייסט שמאטעס. אויפ'ן בעסטען אופן אויב עס איז דיין רצון קענסטו זיך אויסלערנען שחיטות, וועסטו אבער מסכים זיין צו ענדערען דיין התנהגות און הילוך קאנסטו מיט פארגעניגען ארייננקומען אין מיין זיידענס געשעפט און שטופענווייז דער־שלאגען זיך צו א גאנץ נישקשה'דיג מצב.

— דהיינו וואס מיינסטו? רעד דייטליך.

מאריס איז פאר א ווילע געבליבען ווי אהן לשון, אויף זיין פנים איז קענטיג געווען אז דאס, וואס ער וויל איצט זאגען איז פאר איהם פיינליך שווער. ער האט זיך אבער אנגענומען מיט מוטה און איהם געענטפערט:

— וואס זאל איך לייקענען ברודער, דיין בארד איז דיר א שטערונג אין היגען מסחרישען לעבען.

א ווייל'ע זיינען ביידע ברידער גע־בליבען זיצען שווייגענדיג, מחשבות'דיג פארטראכט, האבען אויסגעמידען איינער דעם צווייטענס בליק, ענדליך האט שמואל נעבראכען די פיינליכע שטילקייט און פאטעטיש הילפלאז צופיהרט מיט די הענט ווענדענדיג זיך צו מאריסען:

— מסתמא ווייסטו, וואס דו רעדסט. הגם האסט מיר דאס פריהער ניט גע־זאגט, האב איך זייענדיג דא די עטליכע וואכען אויך פארשטאנען, אז די בארד מיינע איזאלירט מיך פון היגען מסחרישען לעבען, אלזא איך בין מרוצה צו ברענגען מיין ערשטען קרבן אין דער מדינה.

ווען שמואל האט אראפגעהענדיג פון בארבער שטוהל דערזעהן זיך אין שפיגעל האט ער געמיינט, אז דער שאטען אין שפיגעל איז א יונגער אינגעל וואס האט זיין אנבליק און ער האט זיך צושמייכעלט. אומבאוואוסטזיניג, אויטאמאטיש האט ער אבער אוועקגעלייגט זיינע פינגער אויף די איינגעשרומפענע באקען און ער האט דערפיהלט זיין איינען פנים. לכתחילה איז ער געבליבען ווי א פאראליזירטער און ניט געקאנט באשליסען, וואס צו טאן. ער איז אבער שנעל געקומען צו זיך. בא־צאהלט דעם בארבער און געווארפען א צער'פולען בליק אויף די האר פון זיין בארד וואס זענען געלעגען אויף דער ערד ארום בארבער שטוהל ווי אפגעשניטענע זאנגען פון א באוואקסענעם פעלד...

נעהענדיג א היים האט זיך שמואל'ן אויסגעדאכט אז דער שמואל־ירחמיאלס, דער הדרת'פנים'דיגער בעל הבית פון ווארשנאו, מיט דער ברייטער פאטריאר־כאלישער בארד איז פארבליבען דארט ביים בארבער, און ער, דער שמואל, ווע־מענס נאמען ער טראגט, איז בלויז א גע־שטאלט, אן עהנליכקייט, פון פריהערדי־גען שמואל. א קיהל ווינטעל האט געבלא־זען אין גאס און צארט סודות'דיג געגלעט זיינע גלאט ראזירטע נאקעטע באקען. ער האט זיך אינגאנצען איינגעקארטשעט און געזוכט צו באהאלטען זיין נאקעט פנים. איהם האט זיך אויסגעדאכט, אז די דורכ־געהער אין גאס קוקען איהם און זיי פאר־פאלגען איהם מיט זייערע שטעכעדיגע בליקען. ווי געטריבען פון א שטורם האט ער שנעלער באוואוסטלאז געלאזט זיך לויפען וואס גיכער א היים. און בעת ער איז אריינגעקומען אין הויז און זיין ברו־דער מאריס מיט זיין פרוי האבען אויף איהם אויסגעשטעלט א פאר פארוואונ־דערטע אומבאקאנטע אויגען, גלייך זיי וואלטען איהם איצט דאס ערשטע מאהל דערזעהן, האט שמואל צוויינט זיך ווי א קליין קינד.

מעטראפאליטאן לייף אינשורענס אין קאנאדע איבער א ביליאן דאלאר

דיווידענטען צו פאליסיהאל־דערס מיט $7,775,000 מעהר ווי פאר א יאהרען. — קא־נאדער אינוועסטמענטס באטרעפען מעהר ווי $231,000,000

צווישען די וויכטיגסטע פאקטען פון דעם באריכט פאר 1931 פון דער מעט־ראפאליטאן לייף אינשורענס קאמפאני זענען: דאס אויסצאהלען דיווידענטס אין דער זעלבער הויך ווי אין 1931, וואס וועט ברענגען צום אויסצאהלען אין 1932

הערי ד. רייט
3־טער וויס־פרעזידענט און מענעדזשער פאר קאנאדע.

איבער $102,400,000 צו פאליסיהאל־דערס, מיט $7,775,000 מעהר ווי אין 1931; די פארגרעסערונג פון דער קאמ־פאני'ס אסעטס מיט $280,093,835, וואס ברענגט דעם סך הכל פון אסעטס צו $3,590,115,653, וואס זענען גרעסער פון די אסעטס פון וועלכער פינאנציעלער אינסטיטוציע אין דער וועלט; דאס אריבערטרעטען א ביליאן דאלאר אינשו־רענס אין קאנאדע, און די פארגרעסערונג פון קאנאדער אינוועסטמענטס ביז $231,036,523.

די קאמפאני טוט ביזנעס אין קא־נאדע פאר 60 יאהר. און דער ברייטער פארנעם פון די ביזנעס, וואס די מעטרא־פאליטאן טוט, ציינט זיך ארוים פון דער צאהל פאליסים אין קראפט אין קאנאדע, וואס צעהלען 2,824,061 און פון דאס אויסצאהלען צו קאנאדער פאליסיהאלדערס אין 1931 די סומע פון $22,632,607.

דער וויכטיגער פלאץ פון דער קאמפאני אין דער דאמיניאן שטעלט זיך ארוים ווען מען באטראכט, אז אין די זעכציג יאהר האט די קאמפאני אויסגעצאהלט צו קא־נאדער צוזאמען מיט די אינוועסטמענטס אין קאנאדע מיט איבער $100,000,000 מעהר ווי די פרעמיומס, וואס קאנאדער האבען איינגעצאהלט און וועלכע באטרע־פען כמעט $400,000,000. די וואהלטע־טיגע ארבייט פון דער מעטראפאליטאן איז פארגעזעצט געווארען אין 1931 — די רייע וויזיטען פון נויסעס צו קאנאדער פאליסיהאלדערס — 405,689 און געזונט־הייטס אויסגאבען זענען פאנאנדערגע־טיילט געווארען אין קאנאדע אין דעם יאהר 3,326,574.

דער באריכט צייגט אן, אז $459,680,242 איז אויסגעצאהלט געווא־רען אין 1931 צו פאליסיהאלדערס און זייערע יורשים. פון דעם איז $307,416,060 אויסגעצאהלט געווארען צו לעבע־דיגע און די איבעריגע $152,264,182 אין טויטען בענעפיט. "די פיגורען צייגען אן, זאגט דער דריטער וויס־פרעזידענט רייט, דער מענעדזשער פאר קאנאדע, ווי וויכטיג עס ווערען לעבענס פארזיכערונג געזעלשאפטען אין לעבען פון א פאלק".

עס לוינט צו באמערקען די אנגעווי־זענען אין רעפארט טעגליכע דורכשניטען: "דער טעגליכער דורכשניט פון דער קאמ־פאני'ס ביזנעס אין דעם יאהר איז גע־ווען 2,177 א טאג אין צאהל פון אויסגע־צאהלטע קליימס; 18,959 א טאג אין צאהל פון לעבענס פארזיכערונג פאליסים ארויס־געגעבען און באנייט; $11,320,790 א טאג אין לעבענס פארזיכערונג ארויסגע־געבען, באנייט און פארגרעסערט; $2,226,280 א טאג אויסגעצאהלט צו פאליסיהאלדערס און צוגעגעבען צום רע־זערוו; און $924,402 א טאג אין פאר־גרעסערונג פון אסעטס".

פופציג אידישע פאמיליעס אהן א דאך

פון קישיניעוו מעלדעט מען:

די היגע קהלה האט ערהאלטען א בריעף פונ'ם קאמיטעט אויף צו העלפען די נשרפים פון שטעדטעל פאלעשט (רוז־מעניען), אין וועלכע עס ווערט געבעטען הילף פאר די אומגליקליכע 50 אידישע פאמיליעס, וועלכע זענען פארבליבען אהן א דאך איבער'ן קאפ און אהן מיטלען צום לעבען.

אידישע נייעס פון יענער זייט ים

מיט פופציג טויזענט דאלאר איז באגליקט געווארען אן ארימע אידישע פאמיליע

פון ווארשע שרייבט מען:

אויף גענשא גאס איז די טעג בא־גליקט געווארען אן ארימע אידישע פא־מיליע מיט גאנצע 50 טויזענט דאלאר!

מיט עטליכע יאהר צוריק איז אויף גענשא גאס נעבען דער נאלעווקים, גע־וועזען א באוואוסטער שניט־סוחר נ״ר, דער זעלבער סוחר האט צוליעב גראבסקי'ן גע־מוזט אוועק קיין אמעריקע, און דארט האט ער זיך ארויפגעארבייט, זיך אסע־קורירט אויף 50 טויזענט דאלאר. האט זיך דאס דעם זעלבען נ״ר געטראפען אן אומגליק. ער איז ארויפגעפאהרען מיט א ווינדע אויף א „וואלקען־קראצער" פון 20 שטאק און ער איז דארט נע'הרג'עט געווארען, לא עליכם.

איצט האט די היגע פאמיליע זיינע דערהאלטען דורך אן אמעריקאנער אדוואקאט א באשטעטיגונג, אז די אסעקוראציע־געזעלשאפט אין ניו יארק צאהלט אוים דער פאמיליע נ״ר 50 טויזענט דא־לאר.

לויט ווי מ'גיט אונז איבער, איז ביי דער פאמיליע נ״ר לעצטענס געווען א גרויס ארימקייט. כמעט די גאנצע פא־מיליע האט געליטען הונגער און נויט...

אזוי ווי זיי האבען דערהאלטען די ידיעה פון אמעריקאנער אדוואקאט וועגען דער גרויסער ירושה, האט זיך ביי דער פאמיליע נ״ר אנגעהויבען א נייע לעבען. דריי טעכטער זענען דארט אין שטוב קען מען זיי אלע שוין ארונטערפיהרען אונ־טער דער חופה.

צוליעב זייער ארימקייט, האבען זיי ניט געקאנט טאן קיין שידוך, כאטש זיי זענען אלע דריי גאנץ שעהנע מיידלאך. איצט, ווי עס איז באוואוסט געווארען, אז זיי האבען 50 טויזענט דאלאר, הא־בען זיך אפגעזוכט „חתנים", וועלכע הא־בען פריהער ניט געוואלט מיט זיי אפילו רעדען.

שוידערליכע טראגעדיע פון א געפאלענעם אידען

פון ווילנע שרייבט מען:

פרייטאג אין אווענט איז אויף א סטאנציע לעבען ווילנע געשעהן א שוי־דערליכער אומגליקספאל מיט א אידען פון א שטעדטעל לעבען ווילנע, מאיר שאסטאק.

מאיר שאסטאק איז לעצטענס גע־בליבען ארבייטסלאז, און זיין פאמיליע איז ממש אויסגעגאנגען פון הונגער.

ניט באקומענדיג קיין ארבייט אין שטעדטעל, האט שאסטאק באשלאסען ארויסצופאהרען אין ווילנע זוכען ארבייט.

מאיר האט דא באקומען שווארצע ארבייט. אפארבייטענדיג שווער א גאנצע וואך, פלעגט ער אויף שבת אראפפאהרען אין שטעדטעל צו דער משפחה. פון זיין באשעפטיגונג האט קיינער אין שטעדטעל ניט געוואוסט. א צייט לאנג האט ער זיך מיט זיין ארבייט געשעהמט אפילו פאר זיין ווייב.

היינטיגען פרייטאג, ווען מאיר איז געפאהרען אהיים פון דער ארבייט אין די איינגעשמוצטע און צוריסענע מלבושים, האט ער באשלאסען, ווי שטענדיג, זיך אראפצוכאפען פאר'ן שטעדטעל פון לויפענדיגען צוג, כדי קיינער פון די שטעד־טעלשע זאל איהם ניט באמערקען ווי ער פאהרט אריין אין זיינע ארבייט־מלבושים.

אבער דא האט זיך מאיר פארטשע־פעט א טרעפעל און איז ארונטערגעפא־לען אונטער די רעדער פון צוג. די רעדע־ר האבען איהם אפגעשניטען ביידע פיס. אויפ'ן וועג צום שטעדטעלשען דאק־טאר איז דער איד אין שרעקליכע יסורים געשטארבען.

געבוירען א קינד אין א טרונע

פון וואלאצלאוועק (פוילען) מעלדעט מען:

א גרויסען רושם האט אין וואלאצלא־וועק ארויסגערופען אן אויסערגעוועהנלי־כער פאל, וואס איז פארגעקומען אין היי־גען מתים שטיבעל.

עס איז געשטארבען די 29 יעהריגע טארנעצקא, וועלכע איז געווען אין אנ־דערע אומשטענדען. דער דאקטאר האט פעסטגעשטעלט דעם טויט, און צוליעב דער ענגער וואוינונג האט מען דעם טוי־טען קערפער אפגעפיהרט אין מתים שטי־בעל.

אויף צו מארגענס איז דער מאן פון דער פארשטארבענער אוועק אין מתים שטיבעל און דארט צו זיין גרעסטער פאר־וואונדערונג דערזעהן, אז דער צודעק פון דער טרונע איז עטוואס געעפענט. אין טרונע האט ער באמערקט בלוט פלעקען, ביים קערפער פון דער פארשטארבענער איז געלעגען א טויט ניי געבוירען קינד.

אויפשטאנד אין פינלאנד שוין פולשטענדיג אונטערדריקט

העלזינגפארס, פינלאנד, מערץ 7.

דער אויפשטאנד פון דער פאשיסטי־שער פארטיי אין פינלאנד איז שוין פול־שטענדיג אונטערדריקט געווארען. די אינ־סורגענטען און זייערע פיהרער האבען זיך שוין אונטערגעגעבען, אבער בעת די „רענק־ענד־פייל" זענען פון דער רעגי־רונג ניט באלעסטיגט געווארען זענען אבער די פיהרער ארעסטירט.

צווישען די ארעסטירטע זענען פא־ראן דער גענעראל מארטיל וואלעניוס און דער פארמער ווהיטארי קאסאלא. זיי זע־נען ארעסטירט געווארען אין מאענט־סאלא און זענען געבראכט געווארען קיין העלזינגפארס פאר א משפט.

די רעבעלען־ארמיי וועלכע איז בא־שטאנען, לויט ווי מ'האט געגלויבט, פון ארום 15 טויזענט, האט זיך שוין אומגע־קעהרט, יעדער פאשיסט צוריק צו זיך אהיים.

די פרעסע לויבט די רעגירונג ווי אזוי זי האט באקעמפט דעם אויפשטאנד אהן בלוט־פארגיסונג.

ניוראלדזשי

דער שוידערליכער ווייטאג פון ניוראלדזשי קען אפגעשטעלט ווערען פונקט ווי א קאפ־ווייטאג. נעהמט עטליכע אספירין טאבלעטס. נעהמט גענוג צו ברענגען פולשטענ־דיגע הילף. אספירין קען קיינעם ניט שאדען.

מענער און פרויען, וואס לליידען פון רעוומאטיזם קענען האבען די זעלבע באקוועמליכקייט מיט די טאבלעטס. זיי זענען נישט בלויז פאר קאפ־ווייטאג אדער פארקיה־לונגען. לייענט די אויסגעפרואווטע דירעקשאנס פאר א טוץ אנדערע נוצען: ניוריטיס, סיאטיקא, לאמ־באגא, ווייטאגען אין די מוסקולען.

קאלטע, פייכטע טעג, וואס נעה־מען דורך די ביינער, האבען פאר־לארען זייער שרעק פאר די, וואס טראגען זיך שטענדיג ארום מיט אספירין טאבלעטס. אין אלע דראג סטארס. אין דער באקאנטער קליי־נער באקסעל:

דער וועג צו אומצופרידענהייט

א ווארט צו דער מוטער

א סך קינדער האבען ניט ליעב דעם טעם פון מילך. זיי האבען בעסער ליעב דעם זעלבען טרונק וואס די "דערוואקסענע". עס איז גוט פאר זיי צו האבען א הייסען טרונק. מאכט פאר זיי אינסטאנט פאסטום, נוצענדיג הייסע מילך (ניט קיין געקאכ־טע) אנשטאט געקאכטע וואסער. זיי וועלען מאמענ־טאל ליעב באקומען דעם טעם.

וואונדערבארער פרייער אנבאט

מאכט א 30 טאגיגע פראבע פון פאסטום. איהר וועט שלאפען בעסער — פיהלען בעסער. מיר וועלען פאר אייך אנפאנגען אייער פראבע דורך געבען אייך א זאפאס פאר אייער ערשטער וואך פריי.

שרייבט קאנסומערס סערוויס דעפארטמענט, דזשענעראל פודס, לימיטעד, קאבאורג, אנטאריא.

Postum

נייעס פון איבער גאנץ קאנאדע

וואודסווארט׳ס אמענדמענטס אפצו־שוואכען סעקשאן 98 דורכגעפאלען מיט 70 שטימען געגען 52

אטאווא, מערץ 7.

נאך א פרואוו מצד דזש. ס. וואודס־ווארט, דער ארבייטער דעפוטאט פון ווי־ניפעג איסט, צו מאדיפיצירען סעקשאן 98 פון קרימינעלען קאדעקס איז היינט דורכגעפאלען אין פארלאמענט מיט 70 רעגיערונגס שטימען געגען וועלכע עס איז ענדערונגען. פאר דעם וואודסווארט ביל האבען געשטימט אלע ליבעראלען, ארביי־טער און פארמער מעמבערס און אויך 5 קאנסערוואטיוון, סך הכל 52 שטימען. וואודסווארט האט געטענה׳ט, אז זיין ביל וויל ניט אנריהרען די הויפט פראגע פון אונגעזעצליכע פארזאמלונגען, עס באַ־צוועקט נאר צו דערוויטערען פון דעם ביל עטליכע אומנארמאלקייטען, און גע־פאהרען פאר געוועהנליכע מענשען, וואס זיינען ניט קיין מיטגליעדער פון אונגע־זעצליכע ארגאניזאציעס.

ערשטענס האט ער געוואלט זאל דאס ווארט "קראפט" אין דער סעקשאן פארביטען ווערען מיט׳ן ווארט "פיזישע קראפט". ווייטער זאל אראפגענומען ווע־רען פון באשולדיגטען פערזאן די לאסט צו דארפען באווייזען, אז ער באלאנגט ניט צו אן אונגעזעצליך ארגאניזאציע. זאל די מאכט אויפווייזען אז דער באשולדיגטער באלאנגט י א.

ער האט אויך אויסגעזעצט געגען דעם, וואס לויט דער סעקשאן קען מען באשטראפען מענשען פאר פארברעכען "וואס זיי האלטען ביים באגעהן". ווי קען מען וויסען, וואס מענשען ווילען טאן? — האט ער געפרעגט, אז דאס זאל זיין געגנוג עמיצען צו פאראורטיילען.

ער איז שארף אנגעפאלען אויף דעם טייל וואס הייסט פארכאפען ביכער און דאקומענטען, וועלכע ווערען באטראכט אלס אויפהעצענדע. לויט דעם טייל וואל־טען פיעל קלאסיקער געדארפט פארבא־טען ווערען, עס וואלט נויטיג געווען אי־בערצושרייבען די ביבעל, און מעקאלעי׳ס געשיכטע פון ענגלאנד און אנדערע קלא־סישע ווערק וואלטען פארבאטען געווען אין קאנאדע, ווייל זיי דערצעהלען זעהר אין א שארפער שפראך וועגען רעוואלו־ציעס און קאמף געגען טיראנען. די סעק־

שאן וועט פארוואנדלען קאנאדער פאסט אפיס און קאסטאמס בעאמטע אין שפיא־נען.

ער האט אויך פארלאנגט, אז קיין פארמעגען זאל ניט קענען קאנפיסקירט ווערען, ביז די שולד וועט ניט באוויזען ווערען, און אז קיין ארעסט אהן א וואַ־ראנט זאל ניט טארען געמאכט ווערען.

האט אויסגעטראכט די מעשה מיט׳ן האלד אפ

וואודסטאק, נ. ב. מערץ, 7.

וויליאם אלערטאן, דער טעקס קא־לעקטאר, וואס איז געפונען געווארען גע־בונדען אין זיין שליטען לעצטענס, און וועלכער, ווי מען האט געזאגט, האט לי־גענדיג אין שליטען א געבונדענער נאך א האלד אפ, וואס מען האט אויף איהם גע־מאכט, אפגעפרארען זיינע הענט און פיס, האט זיך היינט מודה געווען, אז די גאנצע געשיכטע מיט׳ן האלד אפ איז אן אויסגעטראכטע. ער האט מיט דעם גע וואלט פארדעקען דאס פעלען פון 300 דאלער פון די טעקס געלטער, וועלכע ער האט אויסגעגעבען.

האט חתונה אין דזשייל נייט אוועק אויף 3 יאר

וואנקאווער, מערץ 7.

אין צוויי שטונדען נאכדעם ווי ער האט דורכגעמאכט זיין חתונה צערעמא־ניע אין וויקטאריא דזשייל, איז קליפארד דאולי, 22 יאהר אלט, פארמשפט געווא־רען אויף דריי יאהר אין פעניטענטשערי אויף א קלאגע פון גנבה.

די עדות ביי דער חתונה צערעמא־ניע זיינען געווען עטליכע פאליציי בעאמ־טע פון וויקטאריא. דאס יונגע ווייבעלע, די זעלבע יאהרען, וואס איהר מאן, האט צוגעזאגט, אז זי וועט ווארטען אויף איהם די דריי יאהר און וועט דערווייל צוגריי־טען פאר איהם אהיים.

דאולי איז ארעסטירט געווארען פאר בארויבען א הויז. ווען מען האט איהם געפיהרט אין א פאטרול וואגען צום פא־ליס סטיישאן האט ער ארויסגעווארפען עטליכע סיגארעט שפיצלאך פון וואגען. אן אויספארשונג האט שפעטער אויסגע־פונען, אז אין די שפיצלאך זיינען געלע־גען אנווייזונגען, וואו דאס גערויבטע צי־רונג איז באהאלטען.

ענגלענדער פארען אהיים פון קאנאדע

אטאווא, מערץ 7.

לויט נאר וואס פארעפענטליכער אינ־פארמאציע, איז אין משך פון פארגאנגע־נעם יאהר אנגעקומען קיין קאנאדע 16,361 אימיגראנטען פון ענגלאנד. 4,448 ענגלישע בירגער, וואס זיינען דא געווען אין לאנד זיינען דעפארטירט געווארען. דער אימיגראציאנס דעפארטמענט האלט ניט קיין חשבון פון די בריטישע איינ־וואוינער, וועלכע זיינען צוריק געפאהרען מיט׳ן פרייען ווילען. אבער מען גלויבט אז די צאהל פון ענגלענדער וואס זיינען צוריק געפאהרען אהיים פון קאנאדע, איז מעגליך גרעסער ווי די צאהל אריינגעקו־מענע.

דאס זאל זיך נעהמען צוליעב דער ארבייטסלאזיגקייט אין קאנאדע, אונגערע־טעניש אויף די פעלדער אין דער וועסט, און דער "דאל" סיסטעם אין ענגלאנד.

א העלפט פון די אריינגעפאהרענע ענגלישע זיינען געקומען פון די פאראיי־ניגטע שטאאטען — 8,683 פערזאן.

אין דעם יאהר זיינען אויך דעפאר־טירט געווארען 268 בירגער פון די פאר־אייניגטע שטאאטען.

2 ברידער דערטרונקען אין קינגסטאן

קינגסטאן, מערץ 7.

פרענסיס ע. סנאודען, 7 יאהר אלט, און דזשארדזש טאמאס סנאודאן, 24 יאר אלט, צוויי ברידער זיינען דערטרונקען גע־ווארען אין רידא טייך, ווען זיי זיינען דורכגעפאלען דורך׳ן דינעם אייז זיך גלי־טשענדיג.

פיעלע פארביינעהער האבען צוגע־דזשארדזש סנאודאן איז געקומען, זעהן דעם אומגליק.

דזשארדזש סנאודאן איז געקומען מיט זיין פרוי קיין קינגסטאן מיט עטליכע טעג צוריק, נאכדעם ווי ער האט פארלא־רען זיין דזשאב. דער איינגערער ברודער האט איהם לאנג געבעטען, ער זאל זיך געהן מיט איהם גליטשען, און דער על־טערער האט איהם ענדליך נאכגעגעבען.

די קערפערס זיינען באלד געפונען געווארען.

GARDEN
THEATRE
College at Spadina

היינט און מארגען

8־טען און 9־טען מערץ.

קאנסטאנס בענעט

אין דער גרויסער שפאנענדער ראל פון א קינסטלערס אינספיראציע, וואס באהערשט זיין קונסט און זיין הארץ און אויך אייער הארץ.

Constance BENNETT
The COMMON LAW

— אין —

„די קאמאן לאו"

א דראמע פון קונסט, ליבע און צויבער.

EMPIRE

די גאנצע וואך

צוויי מאל טעגליך 2.30 — 8.30

איין וואך בלויז

אונפארגלייכליכע אטרעקשאן

פיטשעס בראונינג

די מיידעל פון וועלכער מען האט אמערסטען גערעדט אין דער וועלט מיט קאלומביא׳ס בריליאנטענער שאו „נאכט לעבען אין פאריז"

פרייזען:
לידיס מאטינע טעגליך 25ס.
אוונט: 25ס. ביז $1.00.
מאטינעס: 25ס. און 50ס.

זעהט און הערט
די איין און איינציגע
מרס. "דעדי" בראונינג
קאלומביא בורלעסק

DUCHESS
THEATRE
Dundas cor Markham

מיטוואך און דאנערשטאג

9־טען און 10־טען מערץ

מאטינע מיטוואך

טירען אפען 1.30 נ. מ. נאכאנאנד ביז 11 אוונט.

טיש געשיר פריי צו לידיס מאטינע און אוונט.

דזשא ע. בראון

„לאקאל באי מעיקס גוד"

מיט דאראטהי לי

היינט צום לעצטען מאל גרויסע דאבעל פיטשור

„דער בארגיין" „פארדאן אס".

סטאן לאורעל — אליווער הארדי

LIBERTY
Dundas at Spadina

היינט און מארגען

8־טען און 9־טען מערץ.

די שפאנענדע שטיק אידישע געשיכטע, וואס האט אויפגערודערט די וועלט.

„דערדרייפוס פראצעס"

מיט סעדריק הארדווין ביטריקס טאמפסאן

דער קעניג פון חזנים

חזן יאסעלע ראזענבלאט

דער קעניג פון חזנים

וועט דאווענען אין דער גרויסער

אסטראווצער שוהל

קארנער ספעדיינע און סיסעל.

בלויז פרייטאג און שבת, פרשה פקודי

11־טען און 12־טען מערץ

חזן יאסעלע ראזענבלאט קומט אין טאראנטא נאך אן אבוועזענהייט פון איבער פיער יאהר.

בילעטען בלויז 50 סענט.

דער חזן וועט בלויז דאווענען פרייטאג און שבת. קיין קאנצערט.

באזארגט זיך באצייטענס מיט א בילעט, וועלכע עס זענען צו באקומען אין די פאלגענדע פלעצער:

שלמה גראסמאן — 155 דאנדעס סטריט וועסט.
א. לירענבוים — 119 טשעסטנאט סטריט.
ירמ"י רובינשטיין — 49 גרענדזש עוו.
קויפמאן פיש — 49 באלדווין סטריט.
יאקיל ניסקער — 193½ באלדווין סטריט.
יחיאל זיסאפעל — 827 דאנדעס סטריט וועסט.
אין יעקב פעלדמאנ׳ס הארדוועיר סטאר — 560 קאלעדזש סט. וועסט און 813 דאנדעס סטריט וועסט.
הערצקיע מאנדעל — 56 סיסעל סטריט
און ביים שמש פון שוהל.

טוט עס יעצט — גלייך, אום איהר זאלט ניט דארפען באדויערען, ווען איהר וועט קיין בילעט ניט קענען באקומען.

אנאנסמענט!

משה קופער

האט צוריק געעפענט זיין סטאר אויף 109 דאנדעס סטריט, וועסט, מיט א נייעם סטאק פון

סילק און וואולענס

די לעצטע סטיילס פאר ספרינג

קומט אויסצוקלייבען פאר אייער נייעם אויטפיט אויף יום טוב.
ספעציעלע אויפמערקזאמקייט געשענקט צו אונזערע קאסטימער, פעדלער און סטארקיפערס, וואס קענען קריגען ביי אונז די גרעסטע בארגיינס.

קופער׳ס סילק סטאר

109 דאנדעס סט. וו. קינגסדייל 8046

גאלדענבערג׳ס כשר רעסטאראנט

באזונדערע פלעצער פאר

מילכיגס און פליישיגס

די אמת׳ע כשרה סיסטעם

עקזיסטירט זינט 1908.

275־273 ספעדיינע עוועניו. טעלעפאן וויווערלי 4960.

פאלגענדע בוטשערס פארקויפען נבלות וטריפות

ש. בורד — 358 קאלעדזש סטריט
אייבי עפעלזאפט 854 דאנדעס סטריט
מאיר האלצמאן קארנער נעסאו און בעלוויו עוו
ראזענפעלד — 688 קאלעדזש סטריט
אייזיק אונגערמאן 38 קענזינגטאן עוועניו
שמעון קעלערמאן — באלדווין און ספעדיינע

היט אייך ניט אריינצונעהמען אין אייערע הייזער פון זייערע פליישען.

לאזט אייך ניט פארפיהרען פון הכשרים אויף נבלות וטריפות נגד התורה והיהדות.

וואורשט פעקטארים אויפמערקזאם

נעהמט ניט אריין קיין ברוסטען פון די אויבענדערמאנטע בוטשערס אדער פון דעם פלייש פעדלער

היט אייך פון די טריפה׳נע שוחטים

אברהם הורוויץ — באלדווין סטריט
יוסף קירשענבוים
פישביין — קעמערען סטריט
נחום טאוב (דער אוקראינער) דאנדעס, קארנער מארקהאם

משרד און ועד הרבנים דפה.

STANDARD THEATRE

אונזער נייער טעלעפאן נומער איז: וויווערלי 6950

אב. קאגוט פרעזענטירט די גרויסע קינסטלער קא.

א גרויסער יום טוב!

מיטוואך 9־טן מערץ

עהרען אוונט פאר אונזער באליבטען בוף־קאמיקער

יצחק לופינסקי

די בארימטע מיוזיקאל קאמעדיע

שמענדריק אין אמעריקע

פון וו. סיגעל, מיט 15 נומערן געזאנג.
א גרויסער כאר איינשטודירט פון מ. גינזבערג.

צוזאמען מיט אונזער קינסטלער קאמפאני: יעקב זאנגער
אנא טייטעלבוים, אסתר פיעלד, חוה זימאנד, סטעלא שולמאן, יצחק ליפינסקי, היימאן ראפאפארט, משה זיידמאן און אליקס אמאסיא

טיקעטס שוין צו באקומען אין באקס אפיס.

אפיס טעלעפאן: עלגין 3641.

הויז טעלעפאן לאידברוק 4758.

לאיער נייטען פהיליפס קיי. סי.

און קאמפאניע

NATHAN PHILLIPS, K.C.

אימפעריאל באנק בילדינג

171 יאנג סטריט

קארנער יאנג און קווין סט.

אפיס שטונדען: פון 10 פריה ביז 6 נ. מ.

לאיערס גלעס און דיקלער

— פון —

GLASS - DICKLER & CO.

708 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.

אפיס טעלעפאן: עדעלייד 1168 — 1169

אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק.
געלט געליהען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

אפיס: 45 ריטשמאנד סט. וועסט 904־905 סענטראל בילדינג

אפיס טעלעפאן: עדעלייד 3083

הויז טעלעפאן: טריניטי 1078

לאיער סאול איזען ב.א.

SOL. EISEN, B.A.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק

געלט געליהען און אינוועסטירט אויף מארטגעדזשעס

אפיס טעלעפאן: עלגין 1619

נאך אפיס שטונדען: טריניטי 1446.

לאיער

ה. ס. מאנדעל

— פון —

גודמאן און מאנדעל

באריסטערס, סאליסיטארס א. אז. וו.

רומס 40—41 אימפיריאל באנק בילדינג 171 יאנג סטריט

אפיס: 45 ריטשמאנד סט. וועסט

705 סענטראל בילדינג.

אפיס טעלעפאן: וויווערלי 2211

הויז טעלעפאן קינגסדייל 8419.

לאיער ב. ווינבערג ב.א.

באריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליק

געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.

מארגיידזשעס געקויפט.